

§ 11

Gemensam organisation för turismutveckling på Halle- och Hunneberg

KS 2021/388

Beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att ställa sig bakom utredningens förslag om bildandet av en gemensam kommunalt styrd verksamhet på Halle- och Hunneberg med uppdrag att driva framtida utveckling mot målet om en hållbar turismutveckling, samt uppdrar åt kommunstyrelsen att ansvara för bildandet av ett nytt aktiebolag.
2. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag till bolagsordning och ägardirektiv för aktiebolaget med utgångspunkt från utredningens förslag om verksamhetsinriktning. Vid namngivning ska tas i beaktande vikten av Sveaskogs yttrande om Ekoparken som varumärke.
3. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att, med utgångspunkt i föreslagen finansieringsmodell, ta fram förslag till samverkansavtal med Trollhättans stad och Grästorps kommun.

Sammanfattning av ärendet

Hösten 2021 beslutade kommunerna Grästorp, Trollhättan och Vänersborg att gemensamt utreda möjligheten och lämpligheten för att skapa en sammanhållen organisation för att kraftsamla kring turism- och besöksnäring på Halle- och Hunneberg. Utgångspunkten var om de idag befintliga verksamheterna i Stiftelsen Bergagården och Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum AB skulle kunna organiseras i kommunal förvaltning inom Vänersborgs kommun.

Utredningen påvisade att det var mindre lämpligt att lägga verksamheten i kommunförvaltning. I stället förordas bolagsformen och utifrån detta har berörda parter och intressenter yttrat sig.

Den gemensamma organisationen föreslås få ett tydligare uppdrag att utveckla platsen mot en exportmogen destination, en hållbar reseanledning inom det rörliga friluftslivet. Samverkansavtal föreslås upprättas mellan kommunerna för att reglera finansiering, ansvar och delaktighet.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2023-01-09, § 4
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse

Utdragsbestyrkande

2023-01-25

- Utredningsrapport inklusive bilagor Bergen i Framtiden
- Yttrande över utredningsrapport Bergen i framtiden 2, Trollhättan stad
- Yttrande över utredningsrapport Bergen i framtiden, Sveaskog
- Yttrande över utredningsrapport Bergen i framtiden, Platåbergens Unesco globala park
- Yttrande över utredningsrapport Bergen i framtiden, Barn- och utbildningsnämnden
- Yttrande över utredningsrapport Bergen i framtiden, Grästorps kommun
- Yttrande över utredningsrapport Bergen i framtiden, Hunnebergs Kungajakts- och viltmuseum AB
- Yttrande över utredningsrapport Bergen i framtiden 2, Stiftelsen Bergagården
- Yttrande över utredningsrapport Bergen i framtiden 1, Stiftelsen Bergagården
- Yttrande över utredningsrapport Bergen i framtiden, Visit Trollhättan Vänersborg
- Yttrande över utredningsrapport Bergen i framtiden 1, Trollhättan stad

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

§ 4

Gemensam organisation för turismutveckling på Halle- och Hunneberg

KS 2021/388

Beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att ställa sig bakom utredningens förslag om bildandet av en gemensam kommunalt styrd verksamhet på Halle- och Hunneberg med uppdrag att driva framtida utveckling mot målet om en hållbar turismutveckling, samt uppdrar åt kommunstyrelsen att ansvara för bildandet av ett nytt aktiebolag.
2. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag till bolagsordning och ägardirektiv för aktiebolaget med utgångspunkt från utredningens förslag om verksamhetsinriktning. Vid namngivning ska tas i beaktande vikten av Sveaskogs yttrande om Ekoparken som varumärke.
3. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att, med utgångspunkt i föreslagen finansieringsmodell, ta fram förslag till samverkansavtal med Trollhättans stad och Grästorps kommun.

Sammanfattning av ärendet

Hösten 2021 beslutade kommunerna Grästorp, Trollhättan och Vänersborg att gemensamt utreda möjligheten och lämpligheten för att skapa en sammanhållen organisation för att kraftsamla kring turism- och besöksnäring på Halle- och Hunneberg. Utgångspunkten var om de idag befintliga verksamheterna i Stiftelsen Bergagården och Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum AB skulle kunna organiseras i kommunal förvaltning inom Vänersborgs kommun.

Utredningen påvisade att det var mindre lämpligt att lägga verksamheten i kommunförvaltning. I stället förordas bolagsformen och utifrån detta har berörda parter och intressenter yttrat sig.

Den gemensamma organisationen föreslås få ett tydligare uppdrag att utveckla platsen mot en exportmogen destination, en hållbar reseanledning inom det rörliga friluftslivet. Samverkansavtal föreslås upprättas mellan kommunerna för att reglera finansiering, ansvar och delaktighet.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse

Utdragsbestyrkande

2023-01-09

- Utredningsrapport Bergen i Framtiden
- Inkomna yttranden

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

Godkännande

Dnr: KS 2021/388

Handläggare

Lena Tegenfeldt
lena.tegenfeldt@vanersborg.se
0521-72 23 80

Mottagare

Kommunfullmäktige

Gemensam organisation för turismutveckling på Halle- och Hunneberg

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att ställa sig bakom utredningens förslag om bildandet av en gemensam kommunalt styrd verksamhet på Halle- och Hunneberg med uppdrag att driva framtida utveckling mot målet om en hållbar turismutveckling, samt uppdrar åt kommunstyrelsen att ansvara för bildandet av ett nytt aktiebolag.
2. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag till bolagsordning och ägardirektiv för aktiebolaget med utgångspunkt från utredningens förslag om verksamhetsinriktning. Vid namngivning ska tas i beaktande vikten av Sveaskogs yttrande om Ekoparken som varumärke.
3. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att, med utgångspunkt i föreslagen finansieringsmodell, ta fram förslag till samverkansavtal med Trollhättans stad och Grästorps kommun.

Sammanfattning av ärendet

Hösten 2021 beslutade kommunerna Grästorp, Trollhättan och Vänersborg att gemensamt utreda möjligheten och lämpligheten för att skapa en sammanhållen organisation för att kraftsamla kring turism- och besöksnäring på Halle- och Hunneberg. Utgångspunkten var om de idag befintliga verksamheterna i Stiftelsen Bergagården och Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum AB skulle kunna organiseras i kommunal förvaltning inom Vänersborgs kommun.

Utredningen påvisade att det var mindre lämpligt att lägga verksamheten i kommunförvaltning. I stället förordas bolagsformen och utifrån detta har berörda parter och intressenter yttrat sig.

Den gemensamma organisationen föreslås få ett tydligare uppdrag att utveckla platsen mot en exportmogen destination, en hållbar reseanledning inom det rörliga friluftslivet. Samverkansavtal föreslås upprättas mellan kommunerna för att reglera finansiering, ansvar och delaktighet.

Fördjupad beskrivning av ärendet

Bakgrund och uppdragsdirektiv

Kommunstyrelsen beslutade 21-11-24 att, i samverkan med kommunerna Grästorp och Trollhättan, arbeta fram ett förslag på en sammanhållen organisation för den verksamhet som idag bedrivs på Halle- och Hunneberg. Syftet var att bättre nyttja resurser och kraftsamla avseende turism och besöksnäringen.

Uppdraget utgick från finansiella förutsättningar, verksamhetsinriktning och val av organisationsform. Fem direktiv formulerades:

- Verksamhetsinriktningen ska ta sin utgångspunkt i beslutad avsiktsförklaring och precisera vad som ska behållas, utvecklas och eventuellt avvecklas.
- Utgångspunkten ska vara att kommunerna finansiellt går in i en ny organisation med samma medel och samma proportioner som idag läggs in från de olika kommunerna i Stiftelsen Bergagården och i Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum AB.
- Den sammanhållna organisationen ska bildas med utgångspunkt i avtalssamverkan (KL 9 kap. 37§) där Grästorp och Trollhättans kommuner sluter avtal med Vänersborgs kommun om verksamhetsområdet.
- Utredda möjlig verksamhetsövergång från Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum AB till kommunförvaltning.
- Utredda vad i Stiftelsen Bergagården som ska överföras i ny organisation.

Utredningens slutsatser

Utredningsrapporten "Bergen i framtiden" (bilaga) visar att det är fullt möjligt att förlägga verksamheten i kommunförvaltning, men pekar också på flera utmaningar. Utmaningar som, när de vägs samman, gör att alternativet kommunförvaltning förkastas till förmån för bolagsform.

Utredningens verksamhetsinriktning, ska fortsätta i linje med den av kommunerna gemensamt beslutade avsiktsförklaringen med fokus på hållbar turismutveckling.

Primärt är det sex framgångsfaktorer i avsiktsförklaringen som är avgörande för att Halle- och Hunneberg ska uppnå målet om exportmognad, hållbarhet och kvalitet:

1. Attrahera nya målgrupper.
2. Höja standarden på lederna och anpassa dem efter olika målgrupper.
3. Öka tillgängligheten.
4. Skapa produkten "Halle- & Hunneberg" genom ökad service, besökspaket och aktiviteter.
5. Skapa en tydlig och effektiv organisation som tar vara på alla intressenters engagemang.
6. Utveckla marknadsföringen genom flera olika marknadskanaler.

Utredningen betonar att utvecklingen bör ske utifrån marknadens efterfrågan och att prioriteringar i utvecklingsarbetet bör ske utifrån förutsättningarna på och kring Halle- och Hunneberg. Detta ska göras på ett sådant sätt att bergens naturvärden och egenart som en stadsnära vildmark ska värnas men göras mer tillgänglig. Med målbilden "en

hållbar reseanledning av internationell standard" betonar utredningen vikten av att i första hand ta ansvar för att utveckla ledsystemen på bergen för att sedan steg för steg utföra de åtgärder, förbättringar som krävs för att "bergen" skall bli en färdig produkt.

Utredningen har utgått från förutsättningen i direktivet om att finansieringen från kommunerna vid starten av ny gemensam organisation är oförändrad. Detta innebär en total initial budgetram för en ny organisation om 5 000 tkr exkl. indexuppräkning. Utredningen betonar att ekonomin är en begränsning och att resurser i befintlig budget behöver frigöras för att möjliggöra ett stärkt utvecklingsfokus. Där föreslås att naturskolan läggs ned, då ingen av kommunerna i dag ser ett behov av denna eller är villiga att köpa tjänsten. Ett iakttagande därutöver är att naturskoleverksamhet inte innefattas i Stiftelsen Bergagårdens stadgar. Museiverksamheten föreslås avvecklas i nuvarande form och mer anta formen som ett Infocenter med naturrum med fokus besöksdestination

Utredningen konstaterar att verksamhetsövergång från bolag till kommunförvaltning inte är aktuell med föreslagna verksamhetsförändringar.

Remissrunda

Inför vidare beredning till kommunfullmäktige har de båda samverkanskommunerna Grästorp och Trollhättan ombetts att yttra sig, likväl som skogsägaren Sveaskog, Visit Trollhättan-Vänersborg, Stiftelsen Bergagården, Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum AB samt Barn- och utbildningsnämnden i Vänersborgs kommun. Därutöver har även ett yttrande inkommit från organisationen Platåbergens geopark.

Remissinstanserna har lämnat synpunkter på utredningen i allmänhet och besvarat tre remissfrågor specifikt:

- I. Hur ställer ni er till att en gemensam organisation bildas av Stiftelsen Bergagården och Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum AB?
- II. I stället för kommunförvaltning kommer det att föreslås att ett nytt aktiebolag bildas, helägt av Vänersborgs kommun med den inriktning som rapporten beskriver. Hur ställer ni er till valet av associationsform?
- III. Utredningsdirektivet slog fast att kommunerna finansiellt går in i en ny organisation med samma årliga medel och samma proportioner som idag läggs in från de olika kommunerna i Stiftelsen Bergagården. Det innebär för Grästorp 340 tkr, Trollhättan 595 tkr och Vänersborg 765 tkr, vilket ska motsvara utrymme i budget för att bl a underhålla investeringar från gemensamma avslutade projekt såsom leder, skyltning mm. Därtill läggs driftsekonomin i Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum AB om 3 300 tkr. För att skapa utvecklingskraft och budgetutrymme för arbete mot kommunernas avsiktsförklaring föreslås att muséet avvecklas och att stiftelsens verksamhet naturskolan som idag inte är intäktsfinansierad läggs ned.

Då associationsformen aktiebolag nu föreslås kan inriktningen förvisso anpassas. Om kommunerna önskar att naturskoleverksamhet även fortsatt ska erbjudas av det nya aktiebolaget får detta i så fall finansieras genom att

tillkommande tjänsteköpsavtal tecknas med respektive kommun. Finns det intresse från kommunerna att finansiera en sådan lösning?

Sammanställning av yttranden

Bildande av en gemensam organisation

Samtliga instanser som yttrat sig i frågan ställer sig positiva. Motiveringar som nämns ökad effektivitet och bättre helhetssyn på såväl gjorda investeringar som framtida utveckling.

Nytt helägt aktiebolag av Vänersborgs kommun

Samtliga instanser som har yttrat sig i frågan är positiva till att verksamheten ska bedrivas i bolagsform.

Stiftelsen Bergagården och Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum AB förordar båda att befintligt bolag består och att stiftelsens verksamhet införlivas. Argument som nämns är att det förenklar sammanslagningsprocessen, underlättar för avtalspartners och innebär mindre administration som både är tidsbesparande och ekonomiskt fördelaktigt.

Trollhättan och Grästorps ställer sig positiva till nytt helägt bolag. Grästorp ger också ett alternativ att ett bolag bildas under Stiftelsen samt påtalar att oavsett lösning så förutsätter de att ägarrepresentanter från alla tre kommuner finns företrädda i bolagsstyrelsen. Trollhättan förespråkar reglering gällande samverkansavtal.

Kommunernas finansiering och naturskolan

Trollhättan och Grästorp ställer sig båda bakom förslaget till bibehållen finansiering. Ingen av kommunerna ser idag något behov av naturskola, men uttrycker att de är positiva till om tjänsteköpsavtal skulle kunna tecknas om behov uppkommer. Vänersborgs barn- och utbildningsnämnd säger sig inte ha möjlighet att finansiera tjänsteköpsavtal inom nämndens budgetram.

Stiftelsen Bergagården och Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum AB betonar båda att naturskolan är värdefull och bör bevaras samtidigt som de lyfter farhågor om att nuvarande budget inte räcker.

Platåbergens geopark framhåller värdet av naturskolan och påtalar att en mobil naturskola i geoparkens kommuner skulle kunna vara framtida idé.

Övriga synpunkter från remissinstanserna

Det finns en enighet i att avsiktsförklaringen mellan parterna är ledstjärnan och att det finns mycket värdefullt i nedlagt arbete som ska tas till vara.

Sveaskog och Platåbergens geopark lyfter värdet av varumärket. Halle- och Hunneberg är en av Sveaskogs 37 ekoparker. Sedan våren 2022 är bergen också en del av Sveriges första Unesco globala geopark.

Bedömning

Det råder stor samstämmighet om fördelarna av att bilda en gemensam organisation. Parterna förespråkar att detta sker i bolagsform och där finns två alternativ. Endera att starta ett nytt bolag, vilket har förordats av kommunerna och det andra alternativet är att ombilda nuvarande bolag Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum AB.

Goda skäl finns för båda alternativen. Ett nytt bolag har ett signalvärde i sig där det är otvetydig samverkansintention från start mellan kommunerna. En nytillträdd VD ges bredare utrymme att forma organisationen och en översyn av avtal blir en naturlig del av processen. Ett ombildat bolag ger å andra sidan en snabbare process och innebär mindre administration, men kan riskera att historien blir viktigare än vägen framåt. Ett namnbyte kan vid eventuellt ombildande vara av betydelse.

Fördelarna med ett nytt bolag bedöms överväga. Det understryker nystart och gynnar samverkansklimatet samt ger bästa möjligheterna att formera organisationens resurser och kompetens.

Samverkan kommunerna emellan bör regleras genom samverkansavtal, då ett gemensamt kommunägt bolag inte stöds av alla kommuner. Samverkansavtalet bör lägga vikt på kommunernas inflytande och delaktighet i annan form, t ex genom en expertgrupp som utredningen föreslår.

Avveckling av naturskolan är nödvändig för att frigöra resurser för utveckling i enlighet med avsiktsförklaringen. Att ekonomin redan idag är knapp, styrks av både Stiftelsen Bergagården och Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum AB.

Organisationen Platåbergens geopark förslag om att utreda mobil naturskola för där deltagande kommuner kan vara ett bra alternativ att ta tillvara och överlåts åt den kommunkonstellationen att beakta för framtiden.

Utredningens slutsats om att verksamhetsövergång i arbetsrättslig mening inte är möjlig är gällande oavsett associationsform. Således övergår inte personal från Stiftelsen Bergagården och Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum AB med automatik, utan behöver föregås av nytt anställningsförfarande.

Bolagets verkställande direktör blir den som utifrån bolagsordning och ägardirektiv, mål och budget får uppdraget att ta ställning till detaljer avseende verksamhet, kompetensförsörjning och rekrytering.

Beredning

Utredningen och förslaget har beretts av kommunrepresentanter från ledning och näringsliv samt med sakkompetens inom turism och arbetsrätt. Intervjuer och workshops har genomförts med styrelserepresentanter och personal från berörda organisationer och utredningsrapporten har remitterats såväl internt som externt. Flertalet uppdragsavstämningar har skett längs vägen med politisk styrgrupp bestående av kommunstyrelseordförandena i de tre kommunerna.

Lena Tegenfeldt
Kommundirektör

Bilagor

Utredningsrapport Bergen i Framtiden.
Inkomna yttranden.

Sändlista

Barn- och utbildningsnämnden
Kultur och fritidsnämnden
Grästorps kommun
Trollhättan Stad
Sveaskog
Stiftelsen Bergagården
Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum AB
Platåbergens geopark
Visit Trollhättan Vänersborg

Bergen i framtiden

Utveckling genom samverkan

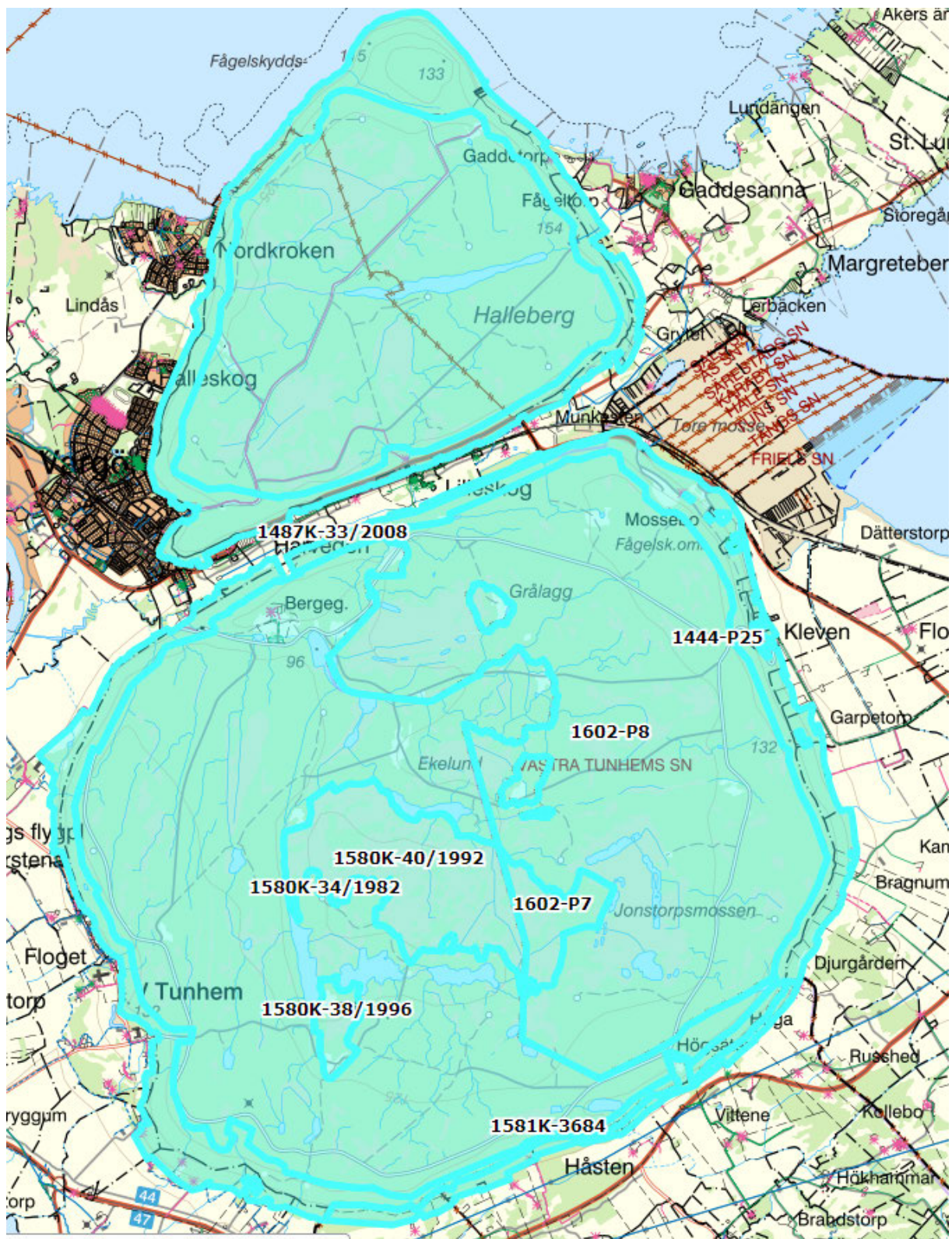
Ny verksamhetsinriktning och organisation

Utredningsrapport

Margareta Hallin, Augusti 2022

Innehåll

1. Bakgrund.....	4
1.1 Historik	4
1.2 Utredningsdirektiv.....	5
2. Förutsättningar och avgränsning.....	6
2.1 Finansiering och ekonomi	6
2.2 Beslutad avsiktsförklaring	6
3. Ny verksamhetsinriktning.....	7
3.1 Förändringsresa	7
3.2 Utveckla – marknadsstyrd produktutveckling för rörligt friluftsliv	7
3.3 Bevara/förädla – information och värdskap	7
3.4 Avveckla – svagt efterfrågad verksamhet	8
3.5 Synpunkter från befintliga verksamheter	9
3.6 Förändring tar tid	9
4. Avtalssamverkan	9
5. Ny organisation	10
5.1 Ansvar Kultur- och fritidsnämnden, Vänersborgs kommun.....	10
6. Ekonomi.....	10
6.1 Budget	10
6.2 Behov av extra drifttillskott första verksamhetsåret	11
6.3 Förslag till investering i nära framtid.....	11
7. Verksamhetsövergång.....	12
8. Konklusioner.....	13
8.1 Utredningens slutsatser	13
8.2 Konsekvenser och vidare rekommendationer	13
6. Bilagor.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Bilaga 2 - Turistrådet Västsveriges kriterier för värdskap	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Bilaga 3 – Avveckla aktiebolag (Bolagsverkets information).....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Bilaga 4 Avveckling av en Stiftelse (citat ur Stiftelselagen 1994:1220).....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Bilaga 6	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Checklista övergång av Kungajaktmuseum m.m.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Bilaga x - Workshop tillsammans med personal och styrelse från Stiftelsen Bergagården och	Fel! Bokmärket är inte definierat.

Kartan visar Halle- och Hunneberg med avgränsningen av naturreservatet. 68% av ytan återfinns i Värnersborgs kommun, 31 i Grästorps kommun och 1% i Trollhättans kommun.

SAMMANFATTNING

Sedan många år tillbaka samverkar kommunerna Grästorp, Trollhättan och Vänersborgs avseende turism- och besöksnäring på Halle- och Hunneberg. Dels genom att kommunerna samäger Stiftelsen Bergagården och dels som partners i flera genomförda projekt. Diskussioner har förts i många år kring hur verksamheten bäst ska kunna utvecklas. På Bergen verkar många ideella föreningar och där bedriver också Vänersborgs helägda bolag Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum AB verksamhet. Hösten 2021 enades kommunerna om att utreda om det går att genomföra en avtalssamverkan och slå samman verksamheterna i bolag och stiftelse i en organisation och förlägga den i kommunförvaltning samt om en verksamhetsövergång i juridisk mening är möjlig. Vissa förutsättningar har varit givna såsom att den av kommunerna gemensamt beslutade utvecklingsinriktningen (avsiktsförklaring) för bergen fortsatt ska gälla och att nuvarande ekonomiska balanser ska bibehållas.

Resultatet av utredningen är att det är genomförbart att förlägga verksamheten i kultur- och fritidsnämnden, Vänersborgs kommun.

Verksamhetsövergång är inte möjligt i juridisk mening utan nytillsättning av tjänster krävs. Utredningen pekar på flertalet utmaningar, bland annat att kommunförvaltning/nämnd behöver kompetensförstärkas och att det kan vara hämmande med längre beslutsvägar för verksamheten samt svårare att bedriva kommersiell verksamhet.

Ekonomiska utmaningar finns i form av att - det ligger i kommunernas gemensamt beslutade avsiktsförklaring - utvecklingsambitionerna är höga och kommer att kräva investeringar. Driftsekonomin kan i stort hanteras genom att ett par verksamhetsinriktningar föreslås läggas ned. Dels för att de inte överensstämmer med avsiktsförklaringen, men också för att frigöra resurser för utvecklingen mot densamma.

1. Bakgrund

1.1 Historik

Sedan många år tillbaka samverkar kommunerna Grästorp, Trollhättan och Vänersborgs avseende turism- och besöksnäring på Halle- och Hunneberg. Dels genom att kommunerna samäger Stiftelsen Bergagården och dels som partners i flera genomförda projekt.

Diskussioner har förts sedan 2014 kring hur verksamheten bäst ska kunna utvecklas. År 2016 beslutade de tre kommunerna om en gemensam avsiktsförklaring (bilaga 1), vilken kan liknas vid en utvecklingsstrategi.

Våren 2020 gavs ett uppdrag av kommunernas respektive kommunstyrelseordföranden, till kommundirektörerna, att i en förstudie (bilaga 2) utreda förutsättningarna för att bedriva framtida verksamhet i bästa samverkansanda i en gemensam organisation. Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum AB (Kungajaktsmuseet) är ett av Vänersborg delägt bolag som också är en aktör på Bergen. Ur en juridisk synvinkel belystes olika associationsformer som stiftelse och aktiebolag med dess för- och nackdelar. Workshops hölls med olika intressenter på Bergen i syfte att dels spegla historien, dels resan som gjorts tills idag och dels hur utveckling skulle kunna ske framåt. En arbetsgrupp med kommunernas näringslivsansvariga i spetsen drev arbetet och sammantaget kunde konstateras att det behövdes bättre fokus på avsiktsförklaringen och att vissa samverkanshinder behövde undanröjas.

Arbetet ledde till ett kommungemensamt beslut hösten 2021 om ett utredningsdirektiv för en fördjupad utredning om det var möjligt att med vissa förutsättningar skapa en gemensam samverkansorganisation liggandes i Vänersborgs kommun. Likalydande beslut har tagits i respektive kommunstyrelse.

1.2 Utredningsdirektiv

Beslutat utredningsdirektiv (KS2021/388) syftar till att ta utgångspunkt i finansiella förutsättningar, ny verksamhetsinriktning och val av organisationsform och är preciserade i fem punkter:

1. Verksamhetsinriktningen ska ta sin utgångspunkt i beslutad avsiktsförklaring och precisera vad som ska behållas, utvecklas och eventuellt avvecklas.
2. Utgångspunkten ska vara att kommunerna finansiellt går in i en ny organisation med samma medel och samma proportioner som idag läggs in från de olika kommunerna i Stiftelsen Bergagården och i Kungajaktsmuseet.
3. Utreda verksamhetsövergång från Kungajaktsmuseet till kommunförvaltning.
4. Utreda vad i stiftelsens verksamhet som ska överföras i ny organisation.
5. Den sammanhållna organisationen bildas med utgångspunkt i avtalsamverkan (KL 9 kap. 37§) där Grästorp och Trollhättans kommuner sluter avtal med Vänersborgs kommun om verksamhetsområdet.

I Vänersborgs kommun tillsattes en projektgrupp bestående av utredare, chefer med ansvar för utredningsdirektivens olika utredningsområden (personalchef, chefsjurist, ekonomichef), förvaltningschef för kultur- och fritidsförvaltningen som är tilltänkt kommunförvaltning för verksamheten samt, till sist, funktioner med viss specialistkompetens. De delar som har bäring på kommunövergripande ställningstaganden har beretts över kommungränserna.

Sveaskog, som är en av ägarna i stiftelsen Bergagården och tillika skogsägare på Bergen ställde sig bakom utredningens inriktning. Som skogsägare är Sveaskog en avtalspart till stiftelsen Bergagården och Sveaskog har för framtiden aviserat förändringar vad gäller drift, skötsel och nyttjande, vilket behöver hänsynstas inför eventuell organisationsförändring.

Tidplanen sattes snävt med en förväntan om klar utredning för politisk behandling i juni och möjlig sjuksättning av ny organisation i januari 2023. Tidplanen har därefter reviderats och politisk behandling blir med start i augusti.

2. Förutsättningar och avgränsning

2.1 Finansiering och ekonomi

Den finansiella utgångspunkten i utredningen ska vara att kommunerna var och en går in med samma medel och samma proportioner i en eventuell ny organisation som per idag (läs: 2022) är gällande från respektive ägare i Stiftelsen Bergagården och i aktiebolaget Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum.

Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum AB är ett helägt bolag av Vänersborgs kommuns och har en driftsbudget på 3 300 tkr. Stiftelsen Bergagården har en driftsbudget på 1 700 tkr (hade ett extra tillskott på 600 tkr år 2021 utöver det.) Fördelningen av årligt driftbidraget för stiftelsen Bergagården är Vänersborg 60%, Trollhättan 35%, Grästorp 5% och i gemensamma utvecklingsprojekt har fördelningen varit Vänersborg 45%, Trollhättan 35%, Grästorp 20%.

Detta innebär att en total kommunal möjlig budgetram för en ny organisation med ny verksamhetsinriktning är 5 000 tkr år 2022.

2.2 Beslutad avsiktsförklaring

Den beslutade avsiktsförklaring kommunerna emellan ska utgöra utgångspunkt för utredningens förslag till ny verksamhetsinriktning. Förstudien har konstaterat att avsiktsförklaringen är välformulerad med en tydlig målbild och framgångsfaktorer samt beskrivet tillvägagångssätt.

Övergripande målbild

Halle- och Hunneberg en hållbar reseanledning av internationell standard – en exportmogen hållbar destination med hög kvalitet.

Framgångsfaktorer

Primärt är det sex framgångsfaktorer i Avsiktsförklaringen som är avgörande för att Halle- & Hunneberg ska uppnå målet om exportmognad, hållbarhet och kvalitet;

1. Attrahera nya målgrupper.
2. Höja standarden på lederna och anpassa dem efter olika målgrupper.
3. Öka tillgängligheten.
4. Skapa produkten "Halle- & Hunneberg"; genom ökad service, besökspaket och aktiviteter.
5. Skapa en tydlig och effektiv organisation som tar vara på alla intressenters engagemang.
6. Utveckla marknadsföringen genom flera olika marknadskanaler.

Angreppssätt

Angreppssättet är "marknadsstyrd produktutveckling", där vi utifrån marknadens efterfrågan, ser till att anpassa förutsättningarna på och kring Halle- & Hunneberg och prioriterar utvecklingsarbetet därefter. Detta ska göras på ett sådant sätt att bergens naturvärden och egenart som en stadsnära vildmark ska värnas men göras mer tillgänglig.

Arbetsätt

Arbetsättet är en process där vi utifrån en gemensam målbild för "en hållbar reseanledning av internationell standard" där vi i första hand tar ansvar för att utveckla ledsystemen på bergen för att sedan steg för steg utföra de åtgärder, förbättringar som krävs för att "bergen" skall bli en färdig produkt.

3. Ny verksamhetsinriktning

3.1 Förändringsresa

I utredningsdirektivets första punkt anges att utredningen ska precisera vad som ska utvecklas, bevaras och eventuellt avvecklas. Att ställa om en verksamhet tar tid och kraft. Det är viktigt att de initiala förväntningarna står i paritet med tillgängliga resurser. Utveckling tarvar resurser och därav behöver befintlig verksamhet nogsamt prövas för att bäst prioriteras.

3.2 Utveckla – marknadsstyrd produktutveckling för rörligt friluftsliv

Bergen ska utvecklas mot en exportmogen destination i enlighet med avsiktsförklaringens intentioner. Angreppssättet ska vara "marknadsstyrd produktutveckling" inom det rörliga friluftslivet. Verksamheten ska utgå från marknadens efterfrågan, se till att anpassa förutsättningarna på och kring Halle- & Hunneberg och prioriterar utvecklingsarbetet därefter.

Ett arbete med att identifiera målgrupper, vilket bör ske med utgångspunkt från Visit Swedens målgruppsanalys kring internationella besökare där målgrupperna nyfikna upptäckare och aktiva naturälskare särskilt utpekats, ska en analys göras för att undersöka vad Halle och Hunneberg kan erbjuda dessa besökare.

Vad som finns idag och vilka erbjudanden som behöver utvecklas, vilka aktörer som kan samverka i de olika erbjudanden och vad som kan paketeras och marknadsföras som hållbara produkter med hög kvalitet.

- Intentionerna i avsiktsförklaringen genomförs, så att Halle- och Hunneberg blir en hållbar reseanledning inom det rörliga friluftslivet, av internationell standard.
- I budgeten ska medel för aktiviteter och evenemang samt marknadsföring avsättas, viss del av marknadsföringen kan ske i samverkan med turistbolaget.
- För att genomföra utvecklingsarbetet behövs koordinatörer, förslagsvis en naturkoordinator och en produktkoordinator.

Det finns ett flertal möjligheter till kommersiella framtida intäkter. Följande alternativ bör undersökas närmare om beslut tas för genomförande:

- Parkeringsavgift
- Ställplatser
- Natur- grillkort
- Karta

3.3 Bevara/förädla – information och värdskap

Byggnaden som Kungajaktmuseet idag är inrymt i har en stor attraktionskraft. Tillgängligheten i form av angöringsväg fram till byggnaden och entréns utformning behöver utvecklas.

Utredningen förslår att byggnaden omformas till en informationsbyggnad ("info) med en butik med populära friluftstidningar, bemannad med värdskapspersonal med "världen"-kompetens och allmän information om Halle- och Hunneberg samt de tretton andra platåbergen som ingår i Unescos

globala geopark samt andra viktiga besöks mål inom destinationen. Utredningen föreslår att en ny utställning arbetas fram där vissa delar av befintlig utställning kanske kan återanvändas.

”Info” föreslås bemannas med bemötandepersonal. För att bergen ska bli en hållbar reseanledning med internationell standard krävs ett värdskap på världen-nivå. Västsvenska turistrådet arbetar med tre nivåer i värdskap, Sverige, Norden och Världen och värdskapet på bergen måste klara av kriterierna för världen-nivån, se bilaga 3.

För att information ska finnas tillgänglig 24 timmar om dygnet alla dagar i veckan föreslås en ombyggnad där en del av utställningen placeras, under tak, utomhus, gärna kombinerat med en självbetjänande försäljning av viktiga produkter, t.ex kartor och bästsäljande souvenirer.

I byggnaden kan vidare inrymmas kontor för turismföretagare, förråd, konferenslokal, föreläsningssal, övernattningsrum mm.

Att genomföra dessa ombyggnationer skulle vara positivt utifrån målbilden men innebär ökade kostnader som utredningen inte har undersökt närmare. Dock kan konstateras att om dessa ökade kostnader ska rymmas inom befintlig budgetram måste det ske på bekostnad av bemanning.

3.4 Avveckla – svagt efterfrågad verksamhet

Två verksamhetsområden som idag inryms inom den kommunfinansierade verksamheten, men inte har ett direkt stöd i avsiktsförklaringen, föreslås läggas ner. Dessa är:

- Verksamheten Naturskolan
- Verksamheten i Kungajaktmuseet

En avveckling av dessa båda verksamheter skulle skapa resurser och utrymme för förändring som kan utveckla Bergen i enlighet med avsiktsförklaringen.

Naturskolan

Naturskolan drivs idag av stiftelsen Bergagården och utgör en väsentlig del av stiftelsens verksamhet. Verksamheten ingår inte i stiftelsens ändamålsparagraf och svarar inte heller upp mot avsiktsförklaringens huvudsakliga intention eller dess framgångsfaktorer. Avsiktsförklaringen pekar dock på att satsningen på internationella besökare också är till nytta för närmarknaden och lokalbefolkningen och utesluter inte andra satsningar såsom utomhuspedagogik, verksamhet för barn och unga samt integration.

Naturskolan är ett uppskattat inslag för elevgrupperna som genomför besöken men utbildningsförvaltningarna i de tre kommunerna uppger att besöken inte är avgörande för utbildningsförvaltningarnas arbete mot deras verksamhetsmål. Utredningen konstaterar, efter kontakt med utbildningsförvaltningarna i de tre kommunerna, att de inte heller är villiga att vare sig betala eller medfinansiera de kostnader naturskolan medför.

Utredningen föreslår att naturskolan läggs ner eftersom verksamheten inte står i överensstämmelse med avsiktsförklaringens huvudsakliga intention.

Kungajaktmuseet

Kungajaktmuseet drivs idag i bolagsform och utredningen föreslår att museet verksamhet avvecklas och att bolaget likvideras. Det främsta skälet är att det inte finns något i avsiktsförklaringen som motiverar ett museum.

Kungajaktmuseet är inrymt i en byggnad som förvaltas av Fastighets AB Vänersborg. Byggnaden kan framgent ha en betydelse för den nya verksamheten.

3.5 Synpunkter från befintliga verksamheter

Ledamöter i styrelserna i såväl stiftelsen som bolaget och personal i båda organisationerna har påpekat att dagens resurser är för knappa för att bedriva ett omfattande utvecklingsarbete.

Idén att slå samman verksamheten i båda organisationerna till en gemensam organisation har landat väl. Men frågan om att föra över verksamheten i förvaltningsform väcker vissa farhågor, dels med avseende på långa och krångliga beslutsvägar dels pga svårigheten att hantera kommersiell verksamhet i förvaltningsform. Utifrån en gemensam workshop kan utredningen konstatera att verksamheterna bedömer att utvecklingsbehoven i sort sett ligger i linje med avsiktsförklaringen förutom intresset av att utveckla naturskolan och att göra museet mer attraktivt, bilaga 4.

3.6 Förändring tar tid

Utredningens slutsats att det krävs avveckling av vissa verksamhetsområden för att inom befintliga budgetramar kunna utveckla verksamheten.

För att nå målen i avsiktsförklaringen kommer det att krävas ett omfattande arbete. Med verksamhet där tre kommuner är inblandade, flertalet intresseorganisationer, en extern markägare, samt andra externa parter medverkar, så blir utvecklingsarbetet extra komplext. Alla intressenter som finns på bergen har delvis olika intresseområden och dessa ska man sträva efter att tillvarata på olika sätt. Det är viktigt att den nya verksamheten får ägna tid och kraft för att i god samverkan finna gemensamma mål och vägar framåt, där alla parter medverkar.

Om den identifierade utvecklingspotentialen ska tas till vara fullt ut kommer det att krävas fler investeringar och mer resurser för driften.

4. Avtalssamverkan

Samarbetet mellan kommunerna är möjligt att reglera genom avtalssamverkan (KL 9 kap. 37§) där Grästorp och Trollhättans kommuner sluter avtal med Vänersborgs kommun om verksamhetsområdet.

Avtalet ska vara långsiktigt. Utredningen föreslår att avtalet skrivs på 10 år. I avtalet ska intentionerna i avsiktsförklaringen regleras, såsom den övergripande målbilden, den utpekad vägen med sex framgångsfaktorer, beskrivningen av angreppssätt och arbetssätt.

I avtalet bör tydliggöras vilken roll och påverkan finansierarna ska ha samt att en expertgrupp med kompetens inom näringsliv- och besöksnäring från kommunerna ska utgöra stöd för Kultur- och fritidsnämnden i utvecklingen mot avsiktsförklaringens målbild.

Samverkansarbetet bör också reglera expertgruppens konstellation. Utredningen föreslår att följande funktioner ingår:

- Förvaltningschef och ansvarig chef på Vänersborgs kultur-och fritidsförvaltning, sammankallande
- Näringslivscheferna i Vänersborg, Trollhättan och Grästorp
- VD i Visit Trollhättan Vänersborg AB
- VD i Fastighets AB Vänersborg

Utredningen föreslår att expertgruppen träffas 4 ggr per år Vid ett tillfälle per år deltar kommundirektörerna och kommunalråden i Vänersborg, Trollhättan och Grästorp

5. Ny organisation

5.1 Ansvar Kultur- och fritidsnämnden, Vänersborgs kommun

Då det är många intressenter som verkar på bergen är vikten av en sammanhållen organisation, med en tydlig styrning, mycket stor och efterfrågad av verksamheterna. Utredningsdirektivet är att utreda möjligheten för sammanhållen organisation i kommunförvaltning. Vänersborgs kommun bekostar störst andel och den förvaltning/nämnd som kan vara aktuell är Vänersborgs kommuns kultur- och fritidsnämnd. Det är viktigt att ekonomin för "Bergen" särredovisas så att uppföljning och utvärdering av ekonomin blir möjlig. Det är av stor betydelse att det blir en transparens gentemot parterna inom samverkansavtalet och för verksamhetens utveckling.

Att gå från bolag/stiftelse till kommunförvaltning är möjligt men har flera utmaningar i sig, vilka redovisas under kap. 8 Konsekvenser.

Förvaltningen har en expertgrupp (ref. avsnitt 4. Avtalsamverkan) inom besöksnäringen, vars uppgift regleras i samverkansavtalet till stöd och hjälp i utvecklingsarbetet.

6. Ekonomi

6.1 Budget

Budgeten baseras på de kommunala medel som 2022 avsatts för att driva verksamhet vid Kungajaktmuseet och Stiftelsen Bergagården. Finansieringen regleras i samverkansavtalet och ersättningen ska årligen räknas upp med KPI.

Finansering	tkr (index uppräknas, regleras i samverkansavtalet)	
Vänersborgs kn 3,3+45%av1,7	4 065	
Trollhättans stad 35%av1,7	595	
Grästorps kommun 20% av 1,7	340	
Summa	5 000 tkr	
Kostnader		
Personalkostnader	2 900	(visst helgarbete som schemalägg)
Lokalkostnader	800	(hyra inkl 594 tkr)
Verksamhetskostnader	1 300	
Summa	5 000 tkr	

Not 1: Personalkostnader

Utredningen föreslår att den nya verksamheten bemannas med fyra heltidstjänster och en chef på halvtid. För att bemanna "Info" krävs ett värdskap på "världen"-nivå, enligt de kriterier som

Turistrådet Västsverige satt upp, se bilaga. Vidare föreslår utredningen att enheten bemannas med en naturkoordinator med mångårig erfarenhet av naturturism och en produktkoordinator med mångårig erfarenhet av event, marknad, turism och friluftsliv samt en chef på halvtid. Se bilaga 5 för mer specificerad beskrivning av kompetenser.

Not 2: Lokalkostnader

I posten ingår hyra, underhåll, el, VA, städ mm

Not 3: Verksamhetskostnader

Kommunikation och profilering är av stor vikt. Den nya verksamheten, med arbetsnamnet "Platåbergen Halle och Hunne" föreslås få en möjlighet att särprofilera sig, både via egen webb och en särskild logotyp. Webbplatsen kan med fördel placeras på Turistrådet Västsveriges webbplattform, liksom Visit Trollhättan-Vänersborg, Aqua Blå, Fallens dagar, Trollhätte Kanalpark och Grästorpsturist.

Arbetet med att hitta en benämning på verksamheten bör ske inom ramen för samarbetsavtalet. Det är viktigt benämningen blir i enlighet med avsiktsförklaringens intentioner om en exportmogen friluftsddestination. I detta arbete ingår också att hitta ett namn för besökarnas informationsbyggnad som i utredningen benämns "Info".

Sveaskog upplåter sin mark för spår och leder under förutsättning att verksamheten ansvarar och tar kostnaden för skötseln, vilken är reglerat i ett avtal. Dessa uppgifter kan kultur- och fritid beställa från Gatuenheten, samhällsbyggnadsförvaltningen (skog och natur). Det bedöms inte resurseffektivt att kultur – och fritid bygger upp en parallell utförarorganisation inom området. Dessutom är det viktigt att ekonomin för "Platåbergen Halle och Hunne" finns samlad på en enhet.

6.2 Behov av extra drifttillskott första verksamhetsåret

I personalbudgeten har en chef på 50% beräknats. På längre sikt ses det som rimligt utifrån antalet anställda samt möjligheten att kombinera chefsansvaret med andra förekommande arbetsuppgifter. Utredningen bedömer det dock nödvändigt att under det första verksamhetsåret 2023 besluta att extra medel om 350 tkr tillförs kultur- och fritidsnämnden för att förstärka ledarskapet till en heltidstjänst. För att kunna anställa en kompetent chef bedöms det nödvändigt att annonsera en heltidstjänst. Utöver det bedöms det nödvändigt utifrån att arbetet med att få alla intressenter att samspela framåt, utifrån avsiktsförklaringen, uppfattas som omfattande, tidskrävande men också som en avgörande framgångsfaktor det första året.

Utredningen förslår att bolaget i samband med avvecklingen ska ges ett ägardirektiv att inte förbruka mer medel än nödvändigt med syfte att använda de kvarvarande medlen för att skapa nytt innehåll i "Info"-byggnaden. Förhoppningsvis bör det finnas kvar omkring 1 miljon kronor för detta ändamål. Om så inte är fallet är det nödvändigt att verksamheten tillförs dessa medel som ett extra tillskott under första verksamhetsåret.

6.3 Förslag till investering i nära framtid.

Utredningen ser behovet av investeringar för att kunna åstadkomma den utvecklingspotential som finns på bergen. Dessa investeringar utförs av fastighetsägaren men genererar en ökad driftskostnad som inte ryms inom befintlig budgetram. Nedan uppräknade investeringar är således en beskrivning av vad som bedöms viktiga att utföra utifrån målsättningen, men som inte kan genomföras utan eller utökad anslag som delas av de tre kommunerna, eller finansieras med kommersiella intäkter. Investeringarna är uppställda i prioriteringsordning.

1. Ombyggnad av entrén på "Info"

2. Ny port med orienteringstavla som hälsar välkommen till platåbergen Halle och Hunne och till Bergagården
3. Ny vägdragningsplan från parkeringen vid Bergagården till "Info"
4. Toaletter
5. Iordningställande av ställplatser
6. Kommunalt vatten och avlopp samt fiber
7. Iordningställande av parkeringsplatsen
8. Belysning

7. Verksamhetsövergång

Utredningsdirektivet innebar att undersöka om en s.k verksamhetsövergång med övertagande av personal är möjlig. Särskilda skyddsregler gäller för arbetstagare vid ofrivilligt arbetsgivarbyte, det vill säga vid övergång av ett företag, en verksamhet eller en del av en verksamhet från en arbetsgivare till en annan.

Personalkontoret har utrett om det är frågan om en verksamhetsövergång enligt LAS § 6b eller inte. I bedömning har EU-domstolens kriterier, de så kallade Spijkers-kriterierna varit vägledande:

- Arten av företag eller verksamhet
- Om företagets materiella tillgångar såsom byggnader, inventarier, bilar och arbetsredskap övertagits
- Värdet av överlåtna immateriella tillgångar, det vill säga patent, goodwill, varumärken, vid överlåtelsetidpunkten
- Om majoriteten av de anställda övertagits eller inte
- Om kunderna tagits över eller inte
- Graden av likhet mellan verksamheten före och efter överlåtelsen
- I förekommande fall den tidsperiod som verksamheten legat nere

Utgångspunkten är att avgöra graden av likhet, huruvida det föreligger identitet, mellan verksamheten före och efter överlåtelse. Föreligger det identitet anses det vara en verksamhetsövergång.

Då både Kungajaktsmuseet och Naturskolan föreslås läggs ned, bedöms det endast föreligga en obetydlig identitet mellan dagens verksamhet och den planerade verksamheten, då ansvaret för vissa uppgifter, såsom utveckling av spår och leder, kommer att åvila den planerade verksamheten. Såväl verksamhetsinriktning som kundkrets kommer att förändras enligt planen för den nya verksamheten. Kommunen övertar inte några större materiella tillgångar eftersom museilokalen ägs av Fastighets AB Vänersborg och Sveaskog äger den mark/fastighet, verksamheten bedrivs på. Avseende immateriella värden såsom varumärke, upphör den tidigare verksamheten att bedrivas, varför varumärke bedöms sakna värde.

Vid en sammantagen bedömning, bedöms det inte föreligga identitet mellan vare sig Stiftelsen Bergagårdens verksamhet idag och kommunens planerade verksamhet eller Kungajaktsmuseets verksamhet idag och kommunens planerade verksamhet. Denna bedömning stöds också av Arbetsdomstolens dom 1995 nr 163.

Slutsatsen av ovan är att kultur- och fritidsförvaltningen behöver utlysa tjänsterna.

8. Konklusioner

8.1 Utredningens slutsatser

Utredningen kan utifrån utredningsdirektiven konstatera att

1. **Verksamheten** ska fortsätta vidareutvecklas utifrån avsiktsförklaringen och avveckla delar av nuvarande verksamhet som inte har en tydlig grund i denna.
2. **Ekonomi** är en begränsning. Den befintliga finansieringen från resp. kommun ger begränsade möjligheter till utveckling. För att uppnå avsiktsförklaringens intentioner så krävs investeringar framgent. Driftsresurser kan omprioriteras genom att avveckling sker av verksamheter som inte stöds av avsiktsförklaringen, men för år 1 torde extraresurser krävas för att bygga upp organisationen. För att avveckla och parallellt bygga upp en ny verksamhet behövs en temporär förstärkning under första verksamhetsåret, 350 tkr ska användas för att förstärka chefskapet i den nya och eventuellt i de befintliga organisationerna under övergångsperioden och 1 miljon ska användas för att utforma ny information i informationsbyggnaden. Varav den sistnämnda förhoppningsvis kan finansieras med ett överskott i det avvecklade bolaget. Att driva verksamheten i förvaltningsform minskar möjligheterna att utveckla och hantera kommersiell verksamhet/intäkter inom ramen för den egna verksamheten.
3. **Verksamhetsövergång** inte är juridiskt genomförbart.
4. Ny **organisation i kommunförvaltning** är möjlig, men har flera utmaningar:
 - kommersiell verksamhet är inte möjlig, vilket begränsar intäktsmöjligheterna
 - verksamhetsidén som ska anpassas efter marknadens (marknadsstyrd produktutveckling) efterfrågan kräver korta beslutsvägar och utvecklingstempo mellan idé och genomförande, vilket kan vara svårt i den kommunala organisationen.
 - nämnden/förvaltningen behöver kompetensutveckling i ett nytt verksamhetsområde. En utveckling av besöksnäringen måste ske i samverkan med både ideella och kommersiella aktörer, utanför förvaltningsorganisationen.
 - kompetensförsörjning/rekrytering av ny personal.
5. **Avtalssamverkan** är möjlig kommunerna emellan.

I uppdraget har inte ingått att utreda andra former än kommunförvaltning. Utredningen konstaterar att kommunförvaltning är möjlig, men mot bakgrund av de utmaningar som finns i genomförandet, så kan inte uteslutas att andra alternativ för gemensam organisation på Bergen kan vara lämpligare. Utredningen betonar dock att det väsentligaste är *en* gemensam organisation.

8.2 Konsekvenser och vidare rekommendationer

Om ett inriktningsbeslut tas att kultur- och fritidsnämnden ska driva den nya verksamheten så behövs risk- och konsekvensanalyser som särskilt fördjupar sig i utredningens nämnda utmaningar.

Utredningen rekommenderar vidare att Kultur- och fritidsnämnden ges i uppdrag att ta fram, i samverkan med övriga kommuner, en genomförandeplan för Bergen med realistisk tidshorisont utifrån Avsiktsförklaringen.

Stiftelsen avyttras och bolaget kan likvideras. Arbetet med att avveckla aktiebolaget kan bara utföras av bolaget. Det kan vara bra att i samband med beslut om att genomföra intentionerna i utredningen att samtidigt fatta ett beslut om ett nytt ägardirektiv där Vänersborgs kommun ger ett direktiv om likvidering. Här ges också direktiv hur bolaget ska hantera materiella och finansiella tillgångar. Det kan också vara lämpligt att tillsätta en tillfällig VD som genomför avvecklingen. Med tanke på

vakanserna i bolaget borde en finansiering av denna tjänst kunna ske inom ramen för bolagets ekonomi. Likvidering av bolag se bilaga 6.

Stiftelsen Bergagården har en paragraf om upplösning, vilket underlättar avvecklingen. Det krävs ett Stiftelsens styrelse fattar beslut om upplösning enligt §7 i stiftelseurkunden för Stiftelsen Bergagården. Därefter kan stiftelsen ansöka om likvidation hos länsstyrelsen i Västra Götaland via ett blankettsystem. I bilaga 7 redovisas tillvägagångssätt för att avveckla stiftelser och i bilaga 8 finns ekonomikontorets checklista

//,

Avsiktsförklaring

Halle- & Hunneberg

en hållbar reseanledning av internationell standard

Bakgrund

I juni 2014 genomfördes ett seminarium under rubriken "Destinationsutveckling natur och kulturupplevelser i ekoparken Halle- och Hunneberg". Därefter har ägarrådet för stiftelsen Bergagården diskuterat om hur besöksnäringen kan utvecklas på Halle- och Hunneberg. Nu vill de tre kommunerna kring bergen, markägaren Sveaskog och Länsstyrelsen med den här avsiktsförklaringen ta nästa steg för att konkretisera och förverkliga möjligheterna till att "bergen" ska bli en hållbar reseanledning av internationell standard.

Angreppssättet är "marknadsstyrd produktutveckling", där vi utifrån marknadens efterfrågan, ser till att anpassa förutsättningarna på och kring Halle- & Hunneberg och prioriterar utvecklingsarbetet därefter. Detta ska göras på ett sådant sätt att bergens naturvärden och egenart som en stadsnära vildmark ska värnas men göras mer tillgänglig.

Arbetsättet är en process där vi utifrån en gemensam målbild för en "en hållbar reseanledning av internationell standard" där vi i första hand tar ansvar för att utveckla ledsystemen på bergen för att sedan steg för steg utföra de åtgärder, förbättringar som krävs för att "bergen" skall bli en färdig produkt.

Halle- & Hunneberg, en "målbild" av ett internationellt attraktivt ledssystem

Primärt är det 6 framgångsfaktorer som är avgörande för att Halle- & Hunneberg ska uppnå målet om exportmognad, hållbarhet och kvalitet;

- Attrahera nya målgrupper
- Höja standarden på lederna och anpassa dem efter olika målgrupper
- Öka tillgängligheten
- Skapa produkten "Halle- & Hunneberg"; genom ökad service, besökspaket och aktiviteter
- Skapa en tydlig och effektiv organisation som tar vara på alla intressenters engagemang
- Utveckla marknadsföringen genom flera olika marknadskanaler.

Kvaliteten på lederna ska höjas och kvalitetssäkras, både avseende fysisk kvalitet, tillgänglighet, utveckling av information i landskapet och sist men inte minst marknadsföring. Studier i dagsläget visar att natur/kulturturism ställer höga krav på kvalitativt boende, bra mat och att besöket ger ett lärande. En annan förutsättning är att det går att boka online var för sig och i färdiga paket.

För att skapa en hållbar organisation med få steg mellan utveckling och drift med en stabil långsiktig finansiering ska en Halle- & Hunnebergs-organisation skapas. Första steget i en sådan process är denna avsiktsförklaring som sedan ska följas av en utvecklad målbild med tillhörande handlingsplan med utrednings- och processarbete.

Det bör även påpekas att satsningar på internationella besökare kommer även närmarknader och lokalbefolkningen till nytta. Genom en generell kvalitetshöjning och att satsningar på exportmognad inte utesluter andra parallella satsningar på exempelvis utomhuspedagogisk, verksamhet för barn/ungdom och integration. Det är snarare tvärtom, här kan friluftsliv & turism utvecklas tillsammans.

Åtgärdsplan 2016 – 2020

Förslagen på åtgärder genomförs i två steg, där den första perioden pågår 2016 – 2017 som följs av en ny utvecklingsperiod åren 2018-2020. Nedan följer en kort sammanfattning av det utrednings- och utvecklingsarbete som ska genomföras de första två åren.

Undertecknarna av denna avsiktsförklaring är överens om att skapa en projektorganisation med ägarrådet som styrgrupp, där turistrådet Västsverige bidrar med sin kompetens. Arbetet leds av en projektledare med tillhörande arbetsgrupp som ansvarar för att leda och samordna utrednings- och utvecklingsarbetet som ska ha följande inriktning:

- Målgruppsanalys som ska ge utvecklingen en bättre riktning. Analyser ska landa i ett beslut kring vilken/vilka målgrupper utvecklingen bör satsa på.
- Samordna de aktörer som finns på berget för samverkan kring utveckling av aktiviteter och verksamhet.
- Inventering och åtgärder av befintligt ledsystem samt hänvisning och informationstavlor, vindskydd, rastplatser, etc. Utveckla ett skyltkoncept för helheten. Kartläggning av "hubbar" och ledcentraler och arbeta fram kvalitetsmål och kategorisering för olika delsträckor.
- Utveckla marknadsföringen av besöksmålet till en utökad målgrupp.
- Undersöka intresset hos entreprenörer att etablera verksamhet på berget.
- En kartläggning av viktiga hållplatser i anslutning till Halle- & Hunneberg och förslag på hur tillgängligheten till bergen kan ökas.
- Före 2017 års utgång överlämna förslag till ställningstaganden för det fortsatta utvecklingsarbetet för åren 2018-2019

Budget och finansiering

Budget under 2016-2017

Personal 600 000 kr

Utredningar 400 000 kr

Verksamhet 200 000 kr

Summa: 1 200 000 kr

Finansiering

Gångse modell för mellankommunala projekt

Insatser från Sveaskog och länsstyrelsen

Vänersborgs kommun

Trollhättans Stad

Grästorns kommun

Marie Dahlin
Kommunstyrelsens
Ordförande

Paul Akerlund
Kommunstyrelsens
ordförande

Kent Larsson
Kommunstyrelsens
ordförande

Pascal Tshibanda
Tf kommundirektör

Ulrika Strandroth Frid
Stadsdirektör

Linda Esseholt
Kommunchef

§ 217

Inriktningsbeslut om organisationsutredning för samverkansområde Halle- och Hunneberg

KS 2021/388

Beslut

1. Kommunstyrelsen ger kommundirektören i uppdrag att i samverkan med kommunerna Grästorp och Trollhättan arbeta fram ett förslag på en sammanhållen organisation för den verksamhet som idag bedrivs på Halle- och Hunneberg av kommunerna och där tidigare beslutade Avsiktsförklaring ska vara ledstjärna för den nya organisationens verksamhetsinriktning.
2. Förslaget till ny organisation ska vara klart för beslut senast juni 2022.
3. Beslutet förutsätter likalydande beslut i Grästorp och Trollhättans kommuner.

Sammanfattning av ärendet

Sedan många år tillbaka samverkar Grästorp, Trollhättan och Vänersborgs kommuner på bergen Halle- och Hunneberg avseende turism- och besöksnäring. Arbetet på bergen bedrivs i olika organisationer och projekt och samarbetet hålls ihop av en ägarkonstellation från kommunledningarna. Med start 2020 har en förstudie genomförts för att se vilka förutsättningar som finns för att i högre grad utveckla turism- och besöksverksamheten i enlighet med den avsiktsförklaring som finns mellan kommunerna.

Förstudien har resulterat i ett utredningsdirektiv om att arbeta fram ett förslag på ny sammanhållen organisation. Direktivet innefattar att utreda verksamhetsövergång från dagens bolagsform till kommunförvaltning samt att kommunsamarbetet ska kunna fortsätta genom avtalssamverkan.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2021-11-08, § 160
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2021-10-19
- Rapport utredning associationsform, 2021-10-21
- Avsiktsförklaring Halle- och Hunneberg, 2021-11-08

Kommunstyrelsens behandling under sammanträdet

Ordföranden ställde kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut under proposition och fann genom acklamation att kommunstyrelsen beslutat i enlighet med detta.

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

Sändlista

Kommundirektören

			Utdragsbestyrkande
--	--	--	--------------------

Bergen i framtiden

Utveckling genom samverkan

Bilagor till utredningsrapport

2022-07-18

Bilagor

1. Avsiktsförklaring (separat dokument)
2. Utredningsdirektiv, kommunstyrelsens beslut (separat dokument)
3. Turistrådet Västsveriges kriterier för värdskap
4. Workshop tillsammans med styrelse och personal på Stiftelsens Bergagården och Kungajaktmuseet Älgens Berg
5. Förslag till personal, kompetenser och uppgifter
6. Avveckla aktiebolag (Bolagsverkets information)
7. Avveckling av en Stiftelse (citat ur Stiftelselagen 1994:1220)
8. Checklista övergång av Kungajaktmuseum m.m.

3(20)

Bilaga 3 - Turistrådet Västsveriges kriterier för värdskap

Nedan följer en beskrivning av de förutsättningar som verksamheten måste uppfylla för att nå upp till olika nivåer

Steg 1 - Sverige

1.1 Lagstadgade krav. Företaget ska följa alla lagstadgade krav.

1.2 Egen hemsida. Verksamheten ska ha en egen hemsida med information som är relevant för besökaren. Bilder och texter ska ha godtagbar kvalitet. Sidan ska vara möjlig att hitta genom google-sökning. För verksamheter på Sverigenivå räcker det att finnas presenterad på internet genom till exempel en Facebooksida.

Steg 2 - Norden

1.3 Snabbt svar. När Turistrådet, lokala turistorganisationer, media, researrangörer eller gäster kontaktar verksamheten via någon av de kontaktvägar som finns angivna på hemsidan (vanligtvis e-post eller telefon) ska företaget återkomma inom max 48 timmar.

1.4 Förse Turistrådet med material. Verksamheten ska förse Turistrådet med det material som behövs, i form av bilder, texter och fakta, för att Turistrådet ska kunna skapa och uppdatera presentationssidor på vastsverige.com och skapa kampanjer.

1.5 Onlinebokning. Verksamheten ska vara bokningsbar online på egen hemsida och/eller via de stora bokningsplattformarna eller via samarbetspartner.

1.6 Hållbarhet. Verksamheten ska arbeta för att utveckla sin hållbarhet. Något miljöledningssystem ska användas, till exempel Steg för steg, Svanen, Naturens Bästa, Smaka på Västsverige eller KRAV. Verksamheten ska också vara ansluten till Hållbarhetsklivet och beakta Hållbarhetsklivets fyra grundläggande principer vid utveckling och marknadsföring av den egna verksamheten. Anslutning till Hållbarhetsklivet görs genom en registrering av verksamheten på sidan www.hallbarhetsklivet.se.

Steg 3 – Världen

Nedan följer en beskrivning av de förutsättningar som verksamheten måste uppfylla för att nå nivå Världen. För att uppnå nivå Världen måste delarna inom Sverige och Norden vara uppfyllda.

1.7 Google My Business. Verksamheten ska ha kontroll över sin presentation på Google My Business och ha försett den med bilder och relevant information, samt svara på kommentarer.

1.8 Tripadvisor. Verksamheten ska ha kontroll över sin presentation på Tripadvisor med bilder och texter av godtagbar kvalitet. Svar ska ges på såväl negativa som positiva kommentarer. Företag på världsnivå ska ha minst 3 av 5 i rating om de har fler än 100 omdömen.

1.9 Facebook och/eller Instagram. Verksamheten ska ha en egen kanal på Facebook och/eller Instagram med relevant, frekvent uppdaterad, information och bilder av godtagbar kvalitet.

1.10 Översatt hemsida Företagets egen hemsida ska vara professionellt översatt till engelska. Hela hemsidan behöver inte vara översatt men det ska vara lätt för gästen att få den information som behövs inför ett besök.

1.11 Professionalitet i samband med visningsresor. Verksamheten ska ta emot t.ex. journalister, bloggare, mötesköpare och researrangörer på ett professionellt sätt i samband med visningsresor och ha förståelse för hur deras arbete fungerar. Verksamheten ska ha material att erbjuda besökaren i form av bilder av hög kvalitet, aktuella priser, texter och ev. allotment. Företaget ska stå för 50% av kostnaden för mat och boende samt 25% för aktiviteter på den egna anläggningen vid en visningsresa. Företaget ska ha en kontaktperson gentemot Turistrådet. Om denna person inte kan närvara vid visningsresan ska en ersättare utses.

1.12 Medverka vid uppföljning och utvärdering. Verksamheten ska förse Turistrådet med relevant data för uppföljning och utvärdering av samarbeten, vid förfrågan.

1.13 Erbjud ett gott värdskap. Anställda inom verksamheten som möter gäster ska ha genomfört utbildningen Värdskap Västsverige eller motsvarande utbildning med godkänt kunskapsprov. Verksamheten ska erbjuda gäster tips om närområdet. Samverkan ska ske med andra lokala aktörer inom besöksnäringen.

Bilaga 4 - Workshop tillsammans med personal och styrelse från Stiftelsen Berggården och Kungajaktmuseet Älgens berg

1 juni 2022, kl.15.30-17.00

Deltagare: Helge, Ola, Annalena, Alfred, James, Charlotta och Cecilia.

Efter presentation av ändrad tidplan, sammanhållen ny organisation inom kultur- och fritidsförvaltningen i Vänersborgs kommun där Grästorp och Trollhättans kommuner sluter avtal med Vänersborgs kommun och slutligen en repetition av avsiktsförklaringen påbörjades workshopen. Ola framförde farhågor med att bedriva verksamhet inom besöksnäringen under en kommunal förvaltning, både med avseende på långa beslutsvägar och svårighet att hantera kommersiella delar av verksamheten.

Verksamhetsföreträdarna har under utredningen tidigare framfört resursbrist som en faktor som hindrar utvecklingen på bergen. Därför var min utgångspunkt för workshopen att börja med att var och en fick möjlighet att skriva tre områden/verksamheter/idéer som var och en såg ett behov av att utveckla. Samtliga post-it-lappar redovisas nedan utan sortering.

Därefter fick alla i uppdrag att skriva ner "Allt vi gör idag" med obegränsat antal post-it-lappar. Jag hade tänkt att vi skulle hunnit strukturera dessa, för att sedan vikta verksamheterna dels kvalitativt (vad är vi bra på) och dels på vad som är de viktigaste verksamheterna utifrån bolagets och stiftelsens uppdrag, kanske också utifrån avsiktsförklaringen. Men tiden räckte inte till. Dessa post-it-lappar är också redovisade i sin helhet utan sortering.

UTVECKLA

Alla post It-lappar utan inbördes ordning

- ❖ Få ihop bergens verksamhet så att besökare ser det som ett besök
- ❖ Utveckla ungdomsverksamhet för natur
- ❖ Få till regelbundna större evenemang som skapar intresse för friluftsliv
- ❖ Tillgänglighet för målgrupper vi inte når (arbeta nära skolor,
- ❖ Natur – Djur – Safari, se olika djur och natur på olika utflykter
- ❖ Barn- och ungdomsaktiviteter, typ Trollskogen, naturskolor, cykling, kanot
- ❖ Mötesplatser – Museum, som är attraktiva och vänder sig till alla
- ❖ Utveckla samarbeten med besöksnäringen i kommunen (Ronnum, Hunnebergs gård m.fl)
- ❖ Behov: marknadsföring. Önskas: utredning av besöksmål på bergen, punktinsatser, smultronställen.
- ❖ Avloppssystem enligt Anders Solvarms lösningssätt = växthus + odling
- ❖ Ta fram de gamla klevorna som finns på gamla kartor
- ❖ Hästleder, gärna en längs Lilleskogsdalen
- ❖ Kvalitetssäkring
- ❖ Gemensamma ytor, bekvämlighet
- ❖ Marknadsföring
- ❖ Centrum för miljö/naturvård. Framkant hållbarhet, energilösning
- ❖ Mandat: att utveckla bergen, att ingå avtal med markägare
- ❖ Infrastruktur: vatten och avlopp, ställplatser, laddplatser
- ❖ Samarbetspartner: eko/miljöanpassning

6(20)

ALLT VI GÖR IDAG

Alla post It-lappar utan inbördes ordning

- ❖ Skolbesök
- ❖ Aktivitetsdagar för allmänhet, ex lovverksamhet
- ❖ Skötsel av Bergagården + Humlegården
- ❖ Utveckling av nya skolprogram
- ❖ Personalaktiviteter, ex kick-off
- ❖ Kollo
- ❖ Marknadsföring, sociala medier + hemsida
- ❖ Fiske
- ❖ Vandringsleder med kartor, skyltar, grillplatser
- ❖ Hyra ut, paddling, cykling, ZOOM
- ❖ Turistbesök (ta emot, visa mm)
- ❖ Infoskyltar på berget
- ❖ Bäversafari
- ❖ Marknader, typ Handla, Naturligtvis, Outdoor
- ❖ Samarbete med andra aktörer på bergen
- ❖ Trollskogen
- ❖ Renhållning
- ❖ Driver scoutgården Högsäter med scouter, Hunnerbergs scoutgård
- ❖ Museum
- ❖ Ser till att museet funkar som upplevelse och informationscentrum
- ❖ Personligen vandrar och åker skidor, återhämtar mig
- ❖ Förvaltar museet med utställningar och utemiljön
- ❖ Fiske Hallsjön: underlätta fisket, service till besökare genom sophantering/toaletter/bryggor/fisk
- ❖ Utveckling ledsystem, bistår naturskolan, håller rent på bergen
- ❖ Bergagården som park: trevligt besöksmål, skötsel av grönytor, fastighet,toaletter
- ❖ Vandra: komma ut i skogen, skötsel och underhåll av ledsystem
- ❖ Informera om bergen och naturen. Gör dem tillgängliga och begriplig.
- ❖ Infrastukturutveckling, ledutveckling, spångar
- ❖ Skyltning av ledder och sevärigheter
- ❖ Nätverkande
- ❖ Tillsynsman: Fiske
- ❖ Uthyrning: kanoter + MTB
- ❖ Aktiviteter: -Tältkåtan
- ❖ Fiske Hunneberg
- ❖ Utvecklar Trollskogen
- ❖ Personligen vandrar jag i naturen och besöker Bergagården
- ❖ Facebook, hemsida och Instagram
- ❖ Handla vilt
- ❖ Uppföljning
- ❖ Kommunikation mellan parter
- ❖ Put and Takesjö

7(20)

- ❖ Ideella krafter och stöttning
- ❖ Natruguide
- ❖ Säkerhetschef
- ❖ Administratör: Hemsida, ekonomi
- ❖ Ansvarig för pannan
- ❖ Arrangemang: Tältkåtan
- ❖ Lovaktiviteter
- ❖ Besökscentrum: -museum, -information
- ❖ Naturupplevelser: -Aktiviteter, grupper, -Bokningsbart på webb och via Visit
- ❖ Medverkar i intressegrupper inom Naturvård och besöksnäring
- ❖ Produktutveckling
- ❖ Guidning
- ❖ Parkskötsel
- ❖ Personalfrågor
- ❖ Planering av inköp
- ❖ Kritikhantering
- ❖ Samarbetsavtal, nyttjanderättsavtal

Bilaga 5 - Förslag till personal, kompetenser och uppgifter

Värdskap 1, 100%

Huvudsaklig arbetsuppgift är att bemanna "Info" och förmedla ett värdskap på "världen"-nivå

Utbildning: Eftergymnasial utbildning inom natur/turismområdet

Språkkunskaper, engelska och tyska

Ansvar för butik

Arbetstid: dag-, kvälls- och helgtjänstgöring

Värdskap 2, 100%

Huvudsaklig arbetsuppgift är att bemanna "Info" och förmedla ett värdskap på "världen"-nivå

Utbildning: Eftergymnasial utbildning inom natur/turismområdet med inriktning på kommunikation

Språkkunskaper, engelska och tyska

Ansvar för sociala medier och uppdatering av webb

Arbetstid: dag-, kvälls- och helgtjänstgöring

Värdskap extra

Arbetsuppgiften innebär att bemanna "Info" och förmedla ett värdskap på "världen"-nivå Timanställning, förstärkning under högsäsong och vid sjukdom och annat

Språkkunskaper, engelska tyska

Naturkoordinator, 100%

Utbildning: högskola med inriktning på naturturism

Mångårig erfarenhet inom uppdragsområdet

Språkkunskaper, engelska och tyska

Arbetsuppgifter:

- Höja standarden på lederna och anpassa dem efter olika målgrupper.
- Öka tillgängligheten
- Genomföra guidningar
- Samverka med samhällsbyggnadsförvaltningen
- Samverka med Sveaskog och alla andra aktörer på bergen
- Delta i möten med ledningsgrupp, 4 tillfällen/år

Arbetsplats i "Info"

Produktkoordinator, 100%

Utbildning: högskola med inriktning på event, marknad, turism och friluftsliv

Mångårig erfarenhet inom uppdragsområdet

Språkkunskaper, engelska och tyska

Arbetsuppgifter:

- Attrahera nya målgrupper

- Skapa produkten "Halle- & Hunneberg"; genom ökad service, besökspaket och aktiviteter
- Utveckla marknadsföringen genom flera olika marknadskanaler
- Samverka med Sveaskog och alla andra aktörer på bergen
- Delta i möten med ledningsgrupp, 4 tillfällen/år

Arbetsplats i "Info"

Chef, 50%

Krav på utbildning på eftergymnasial nivå

Krav på mångårig dokumenterad chefserfarenhet

Krav på chefserfarenhet inom politisk styrd organisation

Meriterande med chefserfarenhet inom uppdragsområdet

Arbetsuppgifter:

- Verksamhets- personal- och ekonomiansvar för verksamheten
- Starkt ledarskap som ser till att hålla målbilden levande
- Ansvara för de i samverkansavtalet reglerade mötena med styr- och ledningsgrupp
- Skapa en tydlig och effektiv organisation som tar vara på alla intressenters engagemang
- Ansvar för resultatenheten med arbetsnamnet "Platåbergen Halle och Hunne."

Arbetsplats på förvaltningen eller "Info"

Viss tjänstgöring på kvällar och helger kan förekomma

Bilaga 6 – Avveckla aktiebolag (Bolagsverkets information)

Vill du avveckla aktiebolaget?

Vill du helt [avveckla aktiebolaget](#) (eller ditt ägande i det) måste du använda något av de fem avvecklingsätten. Rådgör med en redovisningskonsult eller skattekonsult om hur det är bäst för dig att göra om du vill pausa eller lägga ner din verksamhet.

Metoder för att avveckla själva aktiebolaget

Likvidation

En [likvidation](#) innebär att ett aktiebolag blir upplöst . Efter det att skulderna betalats m.m. kan eventuellt överskott fördelas mellan aktieägarna, om inte annat är bestämt i bolagsordningen.

Bolagsstämman kan besluta om frivillig likvidation. I vissa fall kan Bolagsverket eller tingsrätten besluta om likvidation, så kallad tvångslikvidation

Konkurs

[Konkurs](#) innebär att ett aktiebolag avvecklas genom att samtliga tillgångar, i den utsträckning det går, används för att betala bolagets skulder.

Fusion

[Fusion](#) innebär att ett eller flera överlåtande aktiebolags samtliga tillgångar och skulder tas över av ett övertagande företag, vid den slutliga registreringen. Samtidigt upplöses överlåtande bolag utan likvidation.

Delning

[Delning](#) innebär att aktiebolagets tillgångar och skulder, helt eller delvis, tas över av ett eller flera andra aktiebolag.

Inte bara att "lägga ner"

Du kan inte själv bara lägga ner aktiebolaget. Och vi kan inte bara utan vidare avregistrera det, utan du måste använda något av de nämnda sätten.

Det finns inte heller något sätt att registrera hos Bolagsverket att ett aktiebolag är "vilande". Läs mer om [vilande aktiebolag](#) och om de skyldigheter som finns kvar även om det inte är någon verksamhet.

”Vilande” har ingen juridisk betydelse

Att det inte bedrivs någon verksamhet i ett aktiebolag kallas ibland för att aktiebolaget är vilande. Men det är inte ett uttryck som har en fast betydelse.

Att ett aktiebolag inte bedriver någon verksamhet kan ha flera olika förklaringar, exempelvis kan det vara ett nytt företag som ännu inte påbörjat sin verksamhet.

Du kan inte anmäla att företaget är vilande

Det går inte att anmäla till Bolagsverket att företaget är vilande, utan registreringen i aktiebolagsregistret finns kvar även om företaget inte har någon verksamhet. Att ingen verksamhet finns leder alltså inte till att företaget automatiskt avvecklas eller avregistreras.

Skyldigheterna finns kvar

Även om ett aktiebolag är vilande så har det fortfarande kvar alla skyldigheter i förhållande till Bolagsverket som ett aktivt aktiebolag.

Skicka in årsredovisningen

Företaget måste fortfarande ta fram en årsredovisning, presentera den på en årsstämma och skicka in den till Bolagsverket. Det gäller för samtliga räkenskapsår och det finns inte några undantag från den skyldigheten i årsredovisningslagen.

Företaget riskerar, som alla andra aktiebolag, att få betala förseningsavgifter om vi inte får in årsredovisningen.

Komplett styrelse eller likvidator

Aktiebolaget ska fortsätta att ha en komplett styrelse så länge avvecklingen inte är helt klar.

Om företaget håller på att likvideras ska det ha en likvidator.

Deklarera till Skatteverket

Aktiebolaget måste i regel deklarerat till Skatteverket för alla år som det funnits i aktiebolagsregistret. Kolla med Skatteverket vad som gäller och hur du ska göra om du vill att aktiebolaget ska få behålla F-skattsedeln.

Om du är aktieägare eller har en funktion som exempelvis styrelseledamot, så kolla med din a-kassa vad som gäller i ditt fall om du vill söka ersättning därifrån.

ABL 25 kap. Likvidation och konkurs

I Aktiebolagslagens 25:e kapitel finns detaljerad beskrivning hur man ska gå tillväga vid avveckling av ett aktiebolag

Bilaga 7 - Avveckling av en Stiftelse (citat ur Stiftelselagen 1994:1220)

Avregistrering

När en stiftelse har upplösts måste detta anmälas till Länsstyrelsen för avregistrering av stiftelsen ur stiftelseregistret. Anmälan ska göras av behörig företrädare för stiftelsen.

Till anmälan om avregistrering måste en reviderad slutredovisning för stiftelsen bifogas. För att stiftelsen ska kunna avregistreras måste det av redovisningen framgå att stiftelsen saknar såväl tillgångar som skulder.

Om stiftelsen har bedrivit näringsverksamhet eller annan verksamhet ska även ett beslutsprotokoll bifogas som visar att man beslutat att verksamheten ska upphöra och stiftelsen avregistreras.

Om en insamlingsstiftelse ska avregistreras innan det har gått två år som stiftelsen saknat tillgångar måste även ett beslutsprotokoll bifogas som visar att man beslutat att upphöra med insamling av medel och den verksamhet stiftelsen bedrivit samt att upplösa stiftelsen.

Om stiftelsen har upplösts på ett riktigt sätt fattar Länsstyrelsen beslut om avregistrering. En kopia av beslutet skickas till Skatteverket.

Blanketter

Är stiftelsen upplöst? Använd gärna vår blankett för begäran om avregistrering. Om du är registrerad registertecknare för stiftelsen kan du även använda vår e-tjänst.

[Begäran om avregistrering av stiftelse](#) Pdf, 1.4 MB.

[Ansökan om tillstånd om att förbruka stiftelsens tillgångar](#) Pdf, 1.4 MB.

Anmäl avregistrering i vår e-tjänst

Du som är registrerad som registertecknare, ordförande, styrelseledamot eller styrelsesuppleant (och ersätter en ordinarie styrelseledamot) för en stiftelse kan anmäla avregistrering i vår e-tjänst.

[Logga in](#)

Du är inte inloggad

[Gör komplettering eller lämna yttrande i ett pågående ärende i vår e-tjänst](#) Länk till annan webbplats.

[Hjälp vid användandet av e-tjänster](#)

[Så hanterar vi dina personuppgifter](#)

När likvideras en stiftelse som bedriver näringsverksamhet?

En stiftelse som bedriver näringsverksamhet ska likvideras om värdet av stiftelsens tillgångar är lägre än summan av stiftelsens skulder ([7 kap. SL](#)). Om styrelsen eller förvaltaren ändå inte börjar likvidera

stiftelsen blir styrelseledamöter respektive förvaltare solidariskt ansvariga för förpliktelser som uppkommer för stiftelsen.

7 kap. Likvidation och upplösning

Förutsättningar för likvidation m.m.

1 § Styrelsen eller förvaltaren för en stiftelse som utövar näringsverksamhet skall ofördröjligen upprätta en särskild balansräkning så snart det finns skäl att anta att värdet av stiftelsens tillgångar understiger summan av stiftelsens skulder.

Samma skyldighet inträder om stiftelsen vid verkställighet enligt 4 kap. utsökningsbalken befunnits sakna utmättningsbara tillgångar.

Visar balansräkningen att värdet av tillgångarna understiger summan av skulderna, skall styrelsen eller förvaltaren ansöka hos tingsrätt om att stiftelsen försätts i likvidation. Sådan ansökan kan även göras av styrelseledamot eller revisor.

2 § Vid beräkningen av värdet av stiftelsens tillgångar ska det i den balansräkning som avses i 1 § lämnas uppgift om den ökning av tillgångarnas sammanlagda värde som skulle följa om de redovisades till försäljningsvärdet med avdrag för försäljningskostnaderna. Sådana anläggningstillgångar som undergår fortlöpande värdeminskning ska dock tas upp till anskaffningsvärdet minskat med nödvändiga avskrivningar och nedskrivningar, om man därigenom får ett högre värde.

Vid beräkningen av summan av stiftelsens skulder ska hänsyn inte tas till skulder på grund av statligt stöd för vilket återbetalningsskyldigheten är beroende av stiftelsens ekonomiska ställning, om stödet, för det fall att stiftelsen försätts i konkurs eller träder i likvidation, ska återbetalas först sedan övriga skulder till fullo har betalats. *Lag (2015:816)*.

3 § Underlåter styrelseledamöterna eller förvaltaren att fullgöra vad som åligger dem enligt 1 §, svarar de och andra som med vetskap om denna underlåtenhet handlar på stiftelsens vägnar solidariskt för de förpliktelser som uppkommer för stiftelsen. En styrelseledamot eller förvaltaren undgår dock ansvar, om han visar att underlåtenheten inte beror på försummelse av honom.

Ansvarighet enligt första stycket gäller inte för förpliktelser som uppkommer sedan likvidationsfrågan har hänskjutits till domstols prövning eller sådan balansräkning som avses i 4 § har blivit granskad av revisorerna och godkänd av tillsynsmyndigheten.

4 § Tingsrätt skall besluta att stiftelsen skall träda i likvidation, om det inte under ärendets handläggning i domstolen styrks att en balansräkning, utvisande att stiftelsen har tillgångar till ett värde som överstiger summan av skulderna, har blivit granskad av revisorerna och godkänd av tillsynsmyndigheten.

Förfarandet hos domstolen

5 § Görs en ansökan om likvidation enligt 1 §, ska domstolen genast kalla stiftelsen och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att inställa sig för domstolen på en bestämd dag, då frågan om skyldighet för stiftelsen att träda i likvidation ska prövas. Kallelsen ska delges stiftelsen, om delgivningen kan ske på annat sätt än enligt 38 och 47-51 §§ delgivningslagen (2010:1932). Kallelsen ska kungöras genom

domstolens försorg i Post- och Inrikes Tidningar minst två och högst fyra månader före inställelsedagen. *Lag (2010:1964)*.

6 § Har sökanden haft kostnader för delgivning eller kungörelse samt för expeditioner i ett ärende enligt 1 §, skall kostnaderna betalas av stiftelsens medel, om stiftelsen förpliktas träda i likvidation eller om domstolen i annat fall finner det skäligt.

Genomförande av likvidationen

7 § En domstol som fattar beslut att en stiftelse skall träda i likvidation skall samtidigt utse en eller flera likvidatorer.

Likvidatorerna träder i styrelsens eller förvaltarens ställe och har till uppgift att genomföra likvidationen.

Likvidatorerna skall för registrering i stiftelseregistret genast anmäla beslut om likvidation och förordnande av likvidator.

Bestämmelserna i denna lag om styrelse och styrelseledamöter tillämpas på likvidatorerna, i den mån inte annat följer av detta kapitel. En likvidator har alltid rätt till skäligt arvode.

En stiftelse är alltid bokföringsskyldig under likvidationen.

Ett uppdrag att vara revisor upphör inte genom att stiftelsen träder i likvidation. Bestämmelserna i 4 kap. tillämpas under likvidationen. Revisionsberättelsen skall innehålla ett uttalande om huruvida enligt revisorernas mening likvidationen onödigt fördröjs.

8 § När stiftelsen har trätt i likvidation, skall styrelsen eller förvaltaren genast avge en redovisning för sin förvaltning av stiftelsens angelägenheter under den tid för vilken redovisningshandlingar inte förut har lämnats till revisorerna.

Redovisningen skall lämnas till revisorerna så snart det kan ske.

Bestämmelserna om årsredovisning och revisionsberättelse skall tillämpas.

Om tiden även omfattar det föregående räkenskapsåret, skall en särskild redovisning avges för detta år. I en moderstiftelse skall denna särskilda redovisning även omfatta koncernredovisning.

9 § Likvidatorerna skall genast söka kallelse på stiftelsens okända borgenärer.

10 § Likvidatorerna skall så snart det kan ske genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt förvandla stiftelsens tillgångar till pengar, i den mån det behövs för likvidationen, samt betala stiftelsens skulder. Stiftelsens näringsverksamhet får fortsättas om det behövs för en ändamålsenlig avveckling eller för att de anställda skall få skälig tid på sig att skaffa sig nya anställningar.

11 § När den anmälningstid som bestämts i kallelsen på stiftelsens okända borgenärer har gått ut och alla kända skulder blivit betalda, skall likvidatorerna använda återstående tillgångar för det ändamål vartill de är bestämda eller för ett ändamål som så nära som möjligt motsvarar detta. Om det inte är möjligt att använda tillgångarna på detta sätt, skall de överlämnas till Allmänna arvsfonden. Om

något skuldbelopp är tvistigt eller inte förfallet till betalning eller av annan orsak inte kan betalas, skall dock så mycket av överskottet behållas som kan behövas för denna betalning.

12 § När likvidatorerna har fullgjort sitt uppdrag, skall de så snart det kan ske avge slutredovisning för sin förvaltning genom en förvaltningsberättelse som avser likvidationen i dess helhet. Till berättelsen skall de foga redovisningshandlingar för hela likvidationstiden. Berättelsen och redovisningshandlingarna skall avlämnas till revisorerna. Dessa skall inom en månad därefter till likvidatorerna avge en revisionsberättelse över slutredovisningen och förvaltningen under likvidationen. Likvidatorerna skall därefter genast sända en kopia av revisions- och förvaltningsberättelserna till tillsynsmyndigheten.

13 § När likvidatorerna har sänt revisions- och förvaltningsberättelserna till tillsynsmyndigheten, är stiftelsen upplöst. Detta förhållande skall likvidatorerna genast anmäla för registrering i stiftelseregistret.

Om likvidatorerna finner att stiftelsen är på obestånd och inte kan betala likvidationskostnaderna, skall de ansöka om att stiftelsen försätts i konkurs.

14 § Om det efter stiftelsens upplösning enligt 13 § visar sig att stiftelsen har tillgångar eller om talan väcks mot stiftelsen eller det av någon annan orsak uppkommer behov av en likvidationsåtgärd, skall likvidationen fortsättas. Detta skall genast anmälas av likvidatorerna för registrering i stiftelseregistret.

15 § Om ett likvidationsbeslut har blivit upphävt genom ett beslut av domstol som har vunnit laga kraft, träder stiftelsens tidigare styrelse eller förvaltare i likvidatorernas ställe. Likvidatorerna skall genast anmäla beslutet för registrering i stiftelseregistret.

När likvidation har upphört enligt första stycket, skall 12 § tillämpas.

Likvidation efter konkurs

16 § Om en stiftelse som utövar näringsverksamhet är försatt i konkurs och denna avslutas med överskott, skall styrelsen eller förvaltaren inom en månad från det att konkursen avslutades besluta att stiftelsen skall träda i likvidation och genast anmäla detta till tingsrätten. Denna skall därefter utan dröjsmål utse en eller flera likvidatorer.

Om stiftelsen var i likvidation när den försattes i konkurs, skall likvidationen fortsättas enligt 14 §.

17 § Om det inte fattas ett sådant beslut som avses i 16 § första stycket, skall tingsrätten besluta att stiftelsen skall träda i likvidation.

Frågan om likvidation enligt första stycket prövas på anmälan av tillsynsmyndigheten eller på ansökan av en styrelseledamot eller en borgenär.

Om tillsynsmyndigheten eller sökanden har haft kostnader för delgivning eller kungörelse samt för expeditioner i ett ärende enligt andra stycket, skall kostnaderna betalas av stiftelsens medel.

Upplösning utan likvidation

18 § I fall som avses i 6 kap. 5 § är stiftelsen upplöst när tillgångarna förbrukats.

När en stiftelses konkurs har avslutats utan överskott är stiftelsen upplöst.

I artikel 48.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 av den 20 maj 2015 om insolvensförfaranden finns en särskild bestämmelse om när en juridisk person eller ett företag ska anses upplöst. *Lag (2017:480)*.

Bilaga 8 - Checklista övergång av Kungajaktmuseum m.m.

Författad av Ekonomikontoret.

Förvaltning/nämnd

- Organisatorisk placering, bemanning, verksamhetsplanering, kodplan och detaljbudget för verksamheten
- Anpassning av verksamhetens rutiner till kommunens regelverk och rutiner
- Anställningsvillkor m.m. för personalen i samband med arbetsgivarbyte
- Risk- och konsekvensanalys vid verksamhetsförändring, samverkan

Kommunfullmäktige

- Beslut om avveckling av bolaget, upphävande/justering av ägardirektiv
- Budgetjustering för berörda nämnder
- Justering av reglementen för berörda nämnder

Bolaget

- Information till samarbetspartners, kunder och leverantörer
- Information, samverkan och avveckling av personal
- Överföring av relevanta avtal till kommunen, avveckling av övriga avtal.
- Eventuellt via bolagsstämman lämna förslag på likvidator till bolagsverket
- Fastställande och reglering av skulder och utdelningsbart kapital
- Beslut på bolagsstämma om frivillig likvidation av bolaget
- Anmälan om beslut av likvidation av bolaget till bolagsverket
- Avregistrering av bolaget mot skatteverket (arbetsgivare, moms)

Stiftelsen

- Information till samarbetspartners, kunder och leverantörer
- Information, samverkan och avveckling av personal
- Överföring av relevanta avtal till kommunen, avveckling av övriga avtal.
- Plan för avveckling av stiftelsen
- Ev. avregistrering av stiftelsen mot skatteverket (arbetsgivare, moms)

§ 188

Diarienummer KS 2022/374

Remiss från Vänersborgs kommun gällande organisationsutredning för samverkansområde Halle- och Hunneberg

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att utforma ett svar på remissen gällande organisationsutredning för samverkansområde Halle- och Hunneberg.

Deltar inte i beslutet

Maria Toll (C) samt Fredrik Johansson (M) deltar inte i beslutet.

Sammanfattning av ärendet

Hösten 2021 enades kommunerna Grästorp, Trollhättan och Vänersborg om att utreda om det går att skapa en organisation och slå samman verksamheterna som idag finns i Stiftelsen Bergagården och det av Vänersborgs helägda bolag Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum AB och att förlägga det i kommunförvaltning i Vänersborgs kommun. Syftet var att bättre nyttja resurser och kraftsamla avseende turism- och besöksnäring på Halle- och Hunneberg.

Utredningsrapporten "Bergen i framtiden" visar att det är fullt möjligt att förlägga verksamheten i kommunförvaltning, men pekar också på flera utmaningar. Utmaningar som, när de vägs samman, gör att alternativet kommunförvaltning kommer att förkastas i det tjänstemannaförslag som senare i höst presenteras för kommunstyrelsen i Vänersborgs kommun.

Inför beredning till kommunstyrelsen önskar kommunstyrelseförvaltningen i Vänersborg vårt yttrande i ärendet om Bergen i framtiden och specifikt över nedan remissfrågeställningar:

I. Hur ställer ni er till att en gemensam organisation bildas av Stiftelsen Bergagården och Kungajakts muséet?

II. I stället för kommunförvaltning kommer det att föreslås att ett nytt aktiebolag bildas, helägt av Vänersborgs kommun med den inriktning som rapporten beskriver. Hur ställer ni er till valet av associationsform?

III. Utredningsdirektivet slog fast att kommunerna finansiellt går in i en ny organisation med samma årliga medel och samma proportioner som idag läggs in från de olika kommunerna i Stiftelsen Bergagården. Det innebär för Grästorp 340 tkr, Trollhättan 595 tkr och Vänersborg 765 tkr, vilket ska motsvara utrymme i budget för att bl a underhålla investeringar från gemensamma avslutade projekt såsom leder, skyltning mm. Därtill läggs driftsekonomin i Kungajakts museum om 3 300 tkr. För att skapa utvecklingskraft och budgetutrymme för arbete mot kommunernas Avsiktsförklaring föreslås att Kungajakts museum avvecklas och att verksamheten naturskolan som idag inte är intäktsfinansierad läggs ned.

Då associationsformen aktiefbolag nu föreslås kan inriktningen förvisso anpassas. Om kommunerna önskar att naturskoleverksamhet även fortsatt ska erbjudas av det nya aktiefbolaget får detta i så fall finansieras genom att tillkommande tjänsteköpsavtal tecknas med respektive kommun. Finns det intresse från kommunerna att finansiera en sådan lösning?

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, 2022-10-04
- Delegationsbeslut Remiss - Utredningsrapport Bergen i framtiden
- Remissmissiv
- Utredningsrapport Bergen i framtiden, ny verksamhetsinriktning och organisation med bilagor

Beslutet ska skickas till

Utvecklingschef
Kommundirektör

Svar på remiss från Vänersborgs kommun gällande organisationsutredning för samverkansområde Halle- och Hunneberg

Yttrande i ärendet om Bergen i framtiden

1. Hur ställer ni er till att en gemensam organisation bildas av Stiftelsen Bergagården och Kungajaktmuseet?

Svar: Vi ställer oss positiva till förslaget med en gemensam organisation.

2. I stället för kommunförvaltning kommer det att föreslås att ett nytt aktiebolag bildas, helägt av Vänersborgs kommun med den inriktning som rapporten beskriver. Hur ställer ni er till valet av associationsform?

Svar: Vi ställer oss positiva att driva verksamheten i bolagsform. Förslaget om ett helägt bolag av Vänersborgs kommun ser vi som ett gångbart alternativ. Ett annat förslag som vi också förordar är att bolaget ägs av stiftelsen Bergagården. Oavsett ägarskap förutsätter vi att representanter för de tre ägarkommunerna är representerade i bolagsstyrelsen. Dessa representanter bör vara invalda i respektive kommuns kommunstyrelse.

I det fall att stiftelsen Bergagården blir ägare till bolaget förutsätter vi att dess stadgar omformuleras till att det är kommunstyrelsens ordförande samt oppositionsråd i respektive kommun som sitter i styrelsen för stiftelsen Bergagården.

3. Utredningsdirektivet slog fast att kommunerna finansiellt går in i en ny organisation med samma årliga medel och samma proportioner som idag läggs in från de olika kommunerna i Stiftelsen Bergagården. Det innebär för Grästorp 340 tkr, Trollhättan 595 tkr och Vänersborg 765 tkr, vilket ska motsvara utrymme i budget för att bli underhållna investeringar från gemensamma avslutade projekt såsom leder, skyltning mm. Därtill läggs driftsekonomin i Kungajaktmuseet om 3 300 tkr. För att skapa utvecklingskraft och budgetutrymme för arbete mot kommunernas Avsiktsförklaring föreslås att Kungajaktmuseet avvecklas och att verksamheten naturskolan som idag inte är intäktsfinansierad läggs ned.

Då associationsformen aktiebolag nu föreslås kan inriktningen förvisso anpassas. Om kommunerna önskar att naturskoleverksamhet även fortsatt ska erbjudas av det nya aktiebolaget får detta i så fall finansieras genom att tillkommande tjänsteköpsavtal tecknas med respektive kommun. Finns det intresse från kommunerna att finansiera en sådan lösning?

Svar: Grästorps kommun ställer sig bakom utredningsdirektivets förslag om finansiering.

Grästorp kommun har i nuläget inget behov av tjänsteköpsavtal för naturskoleverksamhet då den typen av undervisning sker inom ordinarie undervisning. Dock ser vi positivt på att möjligheten att köpa till tjänsten finns för de andra samverkanskommunerna.

Med vänlig hälsning

Kent Larsson
Kommunstyrelsens ordförande
Grästorps kommun

kommun@grastorp.se

Telefon 0514-580 00

www.grastorp.se

From: Lena Tegenfeldt
Sent: Mon, 21 Nov 2022 08:42:03 +0000
To: Eva Johansson
Subject: VB: bergen

Här är den "nya"
Lena

Från: Said Niklund <Said.Niklund@trollhattan.se>
Skickat: den 31 oktober 2022 07:39
Till: Lena Tegenfeldt <lena.tegenfeldt@vanersborg.se>
Ämne: VB: bergen

Hej Lena,
Som jag nämnde för dig i fredags har jag fått besked från vår skolchef att våra skolor använder naturskolan mycket sporadiskt. En del nyttjar det men nyttjandet sjönk i samband med pandemin. Man har tyckt att det har varit bra men är inte beredda att betala i högre utsträckning än idag. Det kostar mycket att ta sig dit med buss och verksamhetschefernas bedömning är att få fortfarande är aktiva med besök till naturskolan.

I och med detta har jag fört samtal med KS-presidiet och beskedet jag har fått är att vi inte längre önskar att naturskoleverksamhet ska erbjudas av det nya aktiebolaget. Om vårt behov ändras då får detta i så fall finansieras genom att tillkommande tjänsteköpsavtal tecknas med Trollhättans stad och Vänersborgs kommun.

Mvh
Said

Från: Lena Tegenfeldt <lena.tegenfeldt@vanersborg.se>
Skickat: den 5 september 2022 11:22
Till: Said Niklund <Said.Niklund@trollhattan.se>; Sofia Bråberg <sofia.braberg@vanersborg.se>
Ämne: bergen

Hej.
Idag kommer det att landa en remiss hos er för Bergen. Där finns 3 specifika remissfrågor – bilägger remissmissivet här .
Från vår kommunstyrelse i onsdags så upplevdes det positivt med att bilda nytt bolag, men en del frågetecken kring nedläggning av naturskolan, vilket bl a föranledde remissfråga 3, då ledamöter bl a väckte frågan att vår egen barn- och utbildningsnämnd (kanske?) borde vara intresserad av att köpa tjänst. Det har viss påverkan på ett kommande ägardirektiv hur det ska formuleras , men vi får se vad yttrandena ger och så återkommer jag i den frågan.

Detta gjorde också att tidplanen för beslut kommer att förskjutas en månad med KS beslut november och KFbeslut december. Jag har fått okej av kommunalråden att starta upp rekryteringsprocess för VD parallellt och ger idag uppdrag till personalkontoret dra tidplan för detta .

Lena

Med vänlig hälsning

Lena Tegenfeldt

Kommundirektör
Kommunstyrelseförvaltningen
Vänersborgs kommun
462 85 Vänersborg
Besöksadress: Sundsgatan 29

Telefon: 0521-72 23 80

E-post: lena.tegenfeldt@vanersborg.se

Hemsida: www.vanersborg.se

Vänersborgs kommun – attraktiv och hållbar i alla delar, hela livet!

Information om hur Vänersborgs kommun hanterar personuppgifter enligt
GDPR: www.vanersborg.se/personuppgifter

Det här mailet kommer ifrån en extern avsändare.

Om du inte är säker på vem avsändaren är, eller om du inte väntar på en bifogad fil, så ska du inte klicka på länkar eller bifogade filer i mailet.

Om osäkerhet finns om detta mailet är säkert eller inte, vänligen vänd dig till IT-avdelningen på telefon **0520 - 49 79 12**, eller www.7912.se

Remissvar: Bergen i framtiden, Ny verksamhetsinriktning och organisation, utredningsrapport

Vi tackar för möjligheten att komma in med ett remissvar lite senare än utsatt datum.

Sveaskog ser positivt på utredningens ambition att ta fram ett förslag på en långsiktig organisation för att kunna ta tillvara på gjorda investeringar och anpassa efter framtida behov. Det finns ett antal punkter som Sveaskog vill belysa för att säkerställa att den framtida organisationen och samarbetet blir så bra som möjligt.

Halle-Hunneberg bjuder på en unik miljö och är av den anledningen också en av Sveaskogs 37 ekoparker. Ekoparkerna är viktiga verktyg i Sveaskogs naturvårdsarbete och spelar en nyckelroll i att uppfylla visionen att vara ledande inom hållbart skogsbruk. I de sydligaste ekoparkerna är även betydelsen av ekoparkerna för friluftslivet och rekreation viktiga parametrar i beslutet att bilda ekoparken samt utformningen av framtida satsningar. Att skapa ett nytt varumärke som omfattar samma geografi som ekoparken ser vi därför som problematisk (och sannolikt kostsam). Vi vill därför gärna diskutera vägen framåt innan beslut tas.

I projektarbetet med att utveckla Halle-Hunneberg för friluftsliv och rekreation som tog sitt avstamp i avsiktsförklaringen har Sveaskog bidragit med både betydande medel och resurser. Projektarbetet har gett oss ett flertal erfarenheter som är viktiga även i det framtida arbetet och verksamhetsinriktningen. I underlagen till utredningen saknas därför Projektplanen som togs fram för 2019-2020 där en del förtydligande har gjorts för att utveckla och förtydliga avsiktsförklaringen och samarbetet mellan kommunerna och Sveaskog. Erfarenheten säger att en konkretisering och förtydligande om förväntningar och ansvar behövs. Två punkterna som Sveaskog vill lyfta fram från projektplanen är: 1) Bland de förväntade effekter står bl.a. Sveaskogs Ekopark som varumärke förstärks och dess innebörd och nytta förmedlas och lyfts fram tillsammans med utvecklingen. 2) Utöver det är också uppdragets (projektets) avgränsningar något att ta med sig i den framtida organisationen och verksamhetsinriktningen. Se bilaga 1.

I utredningen nämner att *"Sveaskog upplåter sin mark för spår och leder under förutsättning att verksamheten ansvarar och tar kostnaden för skötseln, vilken är reglerat i ett avtal."* Vi vill dock poängtera att detta är ett delat ansvar då Sveaskog också tar en betydande del av skötsel och kostnaderna för sin räkning.

Sveaskog har ett helhetsansvar för ekoparken och de aktiviteter som sker på området. Sveaskog är också avtalspart för ett flertal olika verksamheter och intressenter. Inom ekoparksplanen finns dessutom långsiktiga mål för utvecklingen av skogens värden och den

biologiska mångfalden. För oss är det viktigt att kunna fortsätta ta och utveckla vårt helhetsansvar. Friluftslivet och rekreationen värderas högt och uppmuntras av Sveaskog, samtidigt som vi måste vara lyhörda för de möjliga negativa effekterna på de övriga värdena som finns i ekoparken och naturreservaten.

Sveaskog stödjer utredningens förslag att det är viktigt att få till en långsiktig och gemensam organisation som representerar kommunerna. Sveaskog har inga synpunkter på hur organisation ska se ut, eller på planer med kommunens byggnader på Bergagården. För att underlätta förståelse och undvika missförstånd, så borde kanske utveckling av organisation på och skötsel av kommunens fastigheter på Bergagården och utvecklingsplaner som finns på en större geografi ("bergen") särskiljas på ett tydligare sätt.

Vi vill dock påpeka att Sveaskog idag har ett utrymme i museet med ekoparksinformation, och vill gärna bibehålla den möjligheten att även fortsättningsvis informera besökare om ekoparken och Sveaskogs arbete.

Sveaskog förutsätter att regelbunden kontakt och förankring ingår i den nya verksamhetsinriktningen under bisatsen "utveckling genom samverkan".

Sveaskog tar gärna ett möte med representanter från kommunerna för att bl.a. dela tidigare erfarenheter, berätta mer om Sveaskogs framtida inriktning för att kunna landa i/vidareutveckla ett bra och långsiktigt samarbete parterna emellan.

Med vänliga hälsningar,

Babs Stuiver
Hållbarhetsansvarig, Sveaskog

Mattihas Kjell
Tillsynsperson ekopark Halle-Hunneberg, Sveaskog

Bilaga 1

Från projektplan för Halle- och Hunnebergs utveckling, s 15

Projektets avgränsningar

Projektet omfattar inte:

- Finansiering av en ny organisation utan har endast som syfte att utreda och föreslå olika alternativ för beslutsfattarna.
- Förvaltning av Ekopark Halle- och Hunneberg samt rasbranternas naturreservat, Grinnsjö domänreservat, Öjemossarnas naturreservat och Halle- och Hunnebergs platåers naturreservat.
- Skriva avtal/utge löfte till intresserade entreprenörer med geografisk verksamhet på Halle- och Hunneberg.
- Sådant informationsmaterial som handlar om Sveaskogs vision med ekoparken, eller Länsstyrelsens information om naturreservaten.
- Säkerställande av att ett visst antal entreprenörer ska/kommer att etablera sig. Däremot skapar projektet forum för, informerar om och leder riktningen åt att attraktiviteten ökar för entreprenörer att etablera sig, vilket ligger i projektets intresse.
- Befintlig verksamhet på Bergagården och dess personalfrågor. Projektet ska endast föreslå en framtida organisation för beslutsfattarna.

Remissvar [2021/388] Inriktningsbeslut om organisationsutredning för samverkansområde Halle- och Hunneberg [ref=56051]

Platåbergens Unesco Globala Geopark är sedan april 2022 Sveriges första Unesco Globala Geopark. Geoparken omfattar platåbergslandskapet i Västergötland, ett område som sträcker sig över nio kommuner. Trollhättan, Vänersborg och Grästorp kommuner är del av geoparken, där Grästorps kommun är driftsorganisation i dagsläget. Halle- och Hunneberg är de platåberg som ligger längst västerut. De har flera geologiska värden som är av internationell betydelse, bland annat peneplyntan och den geologiska referenspunkten vid Flo. I tillägg finns här höga biologiska-, kultur-, industri-, och immateriella värden. Bergen är således ett nyckelområde i geoparken och vi ser positivt på en utveckling som stärker området inom friluftsliv och turism och som se till att de unika värdena bevaras och uppmärksammas.

Svar på ställda frågor:

1. Vi ställer oss positiva till att en gemensam organisation bildas.
2. Vi ser positivt på att ett aktieföretag bildas istället för att en ny organisation ska vara en del av kommunförvaltningen, då vi är eniga i utredarens synpunkter på de utmaningar drift genom kommunförvaltningen kan innebära.
3. Vi i geoparken kan naturligtvis inte uttala oss om kommunernas möjlighet att finansiera en naturskola, men vi har några generella tankar runt naturskoleverksamheten. Vi har sedan starten av geoparken haft ett mycket gott samarbete med naturskolan på Hunneberg, och vi ser ett stort värde i att ha den typen av verksamhet kvar på berget. Barn och unga kommer idag allt längre från naturen, och vi ser ett stort behov av att ha undervisning på plats i landskapet för att skapa djupare förståelse och engagemang. Dessutom ser vi möjligheter för att de pedagogiska resurser som finns i naturskolan kan vara av stor nytta för övrig verksamhet, till exempel när det gäller naturguidningar, utveckling av olika områden på berget, informationsmaterial osv.

Från geoparkens sida har vi sedan en tid tillbaka även lyft möjligheten för en mobil naturskola som skulle kunna samfinansieras av geoparkens kommuner och som skulle kunna verka inom geoparkens område. Det är en möjlighet som skulle kunna utredas vidare.

I tillägg till ovan så är det vår åsikt att samordning bör ske med Naturvårdsverket och en utredning om bergen som nationalpark, då det kan ha stor betydelse för utvecklingsmöjligheterna och hur en framtida organisation ska se ut och hur en verksamhet ska inriktas.

Platåbergens Geopark genom Anna Bergengren, koordinatör
Grästorp 17/10 2022

§ 76

Svar på remiss angående utredningsrapport Bergen i framtiden

BUTN 2022/102

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden översänder Yttrande angående remiss av utredningsrapport Bergen i framtiden daterat 2022-09-15 till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Hösten 2021 enades kommunerna Vänersborg, Trollhättan och Grästorp om att utreda om det går att skapa en organisation och slå samman verksamheterna som idag finns i Stiftelsen Bergagården och det av Vänersborgs helägda bolaget Hunnebergs Kungajakt och Viltmuseum AB och att förlägga det i kommunförvaltning i Vänersborgs kommun. Syftet var att bättre nyttja resurser och kraftsamla avseende turism- och besöksnäring på Halle- och Hunneberg. Utredningsrapporten *Bergen i framtiden* visar att det är fullt möjligt att förlägga verksamheten i kommunförvaltning, men pekar också på flera utmaningar. Utmaningar som, när de vägs samman, gör att alternativet kommunförvaltning kommer att förkastas i det tjänstemannaförslag som senare i höst presenteras för kommunstyrelsen i Vänersborgs kommun.

I remissen vill kommunstyrelseförvaltningen i Vänersborgs kommun ha svar på tre frågor, se bilaga *Remissmissiv*.

Barn- och utbildningsförvaltningen har tagit fram ett yttrande som svar på remissen, se bilaga Yttrande angående remiss av utredningsrapport Bergen i framtiden daterat 2022-09-15.

Beslutsunderlag

- Barn- och utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-09-27.
- Yttrande angående remiss av utredningsrapport Bergen i framtiden daterat 2022-09-15.

Sändlista

Kommunstyrelsen
Förvaltningschef BoU
Verksamhetschef förskola och pedagogisk omsorg BoU
Verksamhetschef grundskola F-6 BoU
Verksamhetschef grundskola 7-9 BoU
Utvecklingsledare BoU
Utredare BoU
Ekonom BoU

Utdragsbestyrkande

2022-09-27

Dnr: BUTN 2022/102

Handläggare

Louise Edgren, Per Hasselberg
louise.edgren@vanersborg.se,
per.hasselberg@vanersborg.se
0521-72 10 29, 0521-72 10 84

Mottagare

Barn- och
utbildningsnämnden

Svar på remiss angående utredningsrapport Bergen i framtiden

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden översänder *Yttrande angående remiss av utredningsrapport Bergen i framtiden* daterat 2022-09-15 till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Hösten 2021 enades kommunerna Vänerns, Trollhättan och Grästorp om att utreda om det går att skapa en organisation och slå samman verksamheterna som idag finns i Stiftelsen Bergagården och det av Vänerns helägda bolaget Hunnebergs Kungajakt och Viltmuseum AB och att förlägga det i kommunförvaltning i Vänerns kommun. Syftet var att bättre nyttja resurser och kraftsamla avseende turism- och besöksnäring på Halle- och Hunneberg. Utredningsrapporten *Bergen i framtiden* visar att det är fullt möjligt att förlägga verksamheten i kommunförvaltning, men pekar också på flera utmaningar. Utmaningar som, när de vägs samman, gör att alternativet kommunförvaltning kommer att förkastas i det tjänstemannaförslag som senare i höst presenteras för kommunstyrelsen i Vänerns kommun.

I remissen vill kommunstyrelseförvaltningen i Vänerns kommun ha svar på tre frågor, se bilaga *Remissmissiv*.

Barn- och utbildningsförvaltningen har tagit fram ett yttrande som svar på remissen, se bilaga *Yttrande angående remiss av utredningsrapport Bergen i framtiden* daterat 2022-09-15.

Sofia Bråberg

Förvaltningschef

Bilagor

Yttrande angående remiss av utredningsrapport Bergen i framtiden daterat 2022-09-15

Utredningsrapport Bergen i framtiden med tillhörande bilagor och remissmissiv

Sändlista

Kommunstyrelsen
Förvaltningschef BoU
Verksamhetschef förskola och pedagogisk omsorg BoU
Verksamhetschef grundskola F-6 BoU
Verksamhetschef grundskola 7-9 BoU
Utvecklingsledare BoU
Utredare BoU
Ekonom BoU

Vänerns kommun

Barn- och utbildningsnämnden

YTTRANDE

2022-09-15

Mottagare
Kommunstyrelsen

Dnr: BUTN 2022/102

BUTN 2022/102

2022.2157

2022-10-18¹⁽¹⁾

Handläggare

Louise Edgren, Per Hasselberg
louise.edgren@vanersborg.se,
per.hasselberg@vanersborg.se
0521-72 10 29, 0521-72 10 84

Yttrande angående remiss av utredningsrapport Bergen i framtiden

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade den 5 september 2022 att remittera utredningsrapporten *Bergen i framtiden*. Svarstiden var satt till 10 oktober 2022. Barn- och utbildningsnämnden har äskat och beviljats förlängd svarstid för att kunna behandla ärendet på nämndens sammanträde den 17 oktober 2022.

Yttrande

I utredningsrapporten *Bergen i framtiden* beskrivs att det idag finns en naturskola som drivs av stiftelsen Bergagården och utgör en väsentlig del av stiftelsens verksamhet. Verksamheten ingår dock inte i stiftelsens ändamålsparagraf och svarar inte heller upp mot avsiktsförklaringens huvudsakliga intention. Utredningen konstaterar att naturskolan är ett uppskattat inslag för elevgrupperna som genomför besöken. Utbildningsförvaltningarna i de tre kommunerna (Vänerns borg, Trollhättan och Grästorp) uppger att besöken inte är avgörande för att uppnå verksamhetsmålen. Utredningen konstaterar, efter kontakt med utbildningsförvaltningarna i de tre kommunerna, att de inte är villiga att betala eller medfinansiera de kostnader naturskolan medför. Utredningen föreslår att naturskolan läggs ner eftersom verksamheten inte står i överensstämmelse med avsiktsförklaringens huvudsakliga intention.

Gällande remissfrågeställningarna I och II har barn- och utbildningsnämnden inga synpunkter.

Gällande den tredje remissfrågeställningen anser barn- och utbildningsnämnden att det idag inte är möjligt att finansiera tjänsteköpsavtal inom den budgetram som nämnden förfogar över.

Bo Carlsson
Ordförande

Sofia Bråberg
Förvaltningschef

Postadress:
Vänerns borgs
kommun
462 85 Vänerns borg

Besöksadress:
Sundsgatan 29
Vänerns borg

Telefon:
0521-72 10 00

Webbplats:
www.vanersborg.se

E-post:
barnutbildning@vanersborg.se

§ 188

Diarienummer KS 2022/374

Remiss från Vänersborgs kommun gällande organisationsutredning för samverkansområde Halle- och Hunneberg

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att utforma ett svar på remissen gällande organisationsutredning för samverkansområde Halle- och Hunneberg.

Deltar inte i beslutet

Maria Toll (C) samt Fredrik Johansson (M) deltar inte i beslutet.

Sammanfattning av ärendet

Hösten 2021 enades kommunerna Grästorp, Trollhättan och Vänersborg om att utreda om det går att skapa en organisation och slå samman verksamheterna som idag finns i Stiftelsen Bergagården och det av Vänersborgs helägda bolag Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum AB och att förlägga det i kommunförvaltning i Vänersborgs kommun. Syftet var att bättre nyttja resurser och kraftsamla avseende turism- och besöksnäring på Halle- och Hunneberg. Utredningsrapporten "Bergen i framtiden" visar att det är fullt möjligt att förlägga verksamheten i kommunförvaltning, men pekar också på flera utmaningar. Utmaningar som, när de vägs samman, gör att alternativet kommunförvaltning kommer att förkastas i det tjänstemannaförslag som senare i höst presenteras för kommunstyrelsen i Vänersborgs kommun. Inför beredning till kommunstyrelsen önskar kommunstyrelseförvaltningen i Vänersborg vårt yttrande i ärendet om Bergen i framtiden och specifikt över nedan remissfrågeställningar:

I. Hur ställer ni er till att en gemensam organisation bildas av Stiftelsen Bergagården och Kungajakts muséet?

II. I stället för kommunförvaltning kommer det att föreslås att ett nytt aktiebolag bildas, helägt av Vänersborgs kommun med den inriktning som rapporten beskriver. Hur ställer ni er till valet av associationsform?

III. Utredningsdirektivet slog fast att kommunerna finansiellt går in i en ny organisation med samma årliga medel och samma proportioner som idag läggs in från de olika kommunerna i Stiftelsen Bergagården. Det innebär för Grästorp 340 tkr, Trollhättan 595 tkr och Vänersborg 765 tkr, vilket ska motsvara utrymme i budget för att bl a underhålla investeringar från gemensamma avslutade projekt såsom leder, skyltning mm. Därtill läggs driftsekonomin i Kungajakts museum om 3 300 tkr. För att skapa utvecklingskraft och budgetutrymme för arbete mot kommunernas Avsiktsförklaring föreslås att Kungajakts museum avvecklas och att verksamheten naturskolan som idag inte är intäktsfinansierad läggs ned.

Då associationsformen aktiefbolag nu föreslås kan inriktningen förvisso anpassas. Om kommunerna önskar att naturskoleverksamhet även fortsatt ska erbjudas av det nya aktiefbolaget får detta i så fall finansieras genom att tillkommande tjänsteköpsavtal tecknas med respektive kommun. Finns det intresse från kommunerna att finansiera en sådan lösning?

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, 2022-10-04
- Delegationsbeslut Remiss - Utredningsrapport Bergen i framtiden
- Remissmissiv
- Utredningsrapport Bergen i framtiden, ny verksamhetsinriktning och organisation med bilagor

Beslutet ska skickas till

Utvecklingschef
Kommundirektör

Svar på remiss från Vänersborgs kommun gällande organisationsutredning för samverkansområde Halle- och Hunneberg

Yttrande i ärendet om Bergen i framtiden

1. Hur ställer ni er till att en gemensam organisation bildas av Stiftelsen Bergagården och Kungajaktmuseet?

Svar: Vi ställer oss positiva till förslaget med en gemensam organisation.

2. I stället för kommunförvaltning kommer det att föreslås att ett nytt aktiebolag bildas, helägt av Vänersborgs kommun med den inriktning som rapporten beskriver. Hur ställer ni er till valet av associationsform?

Svar: Vi ställer oss positiva att driva verksamheten i bolagsform. Förslaget om ett helägt bolag av Vänersborgs kommun ser vi som ett gångbart alternativ. Ett annat förslag som vi också förordar är att bolaget ägs av stiftelsen Bergagården. Oavsett ägarskap förutsätter vi att representanter för de tre ägarkommunerna är representerade i bolagsstyrelsen. Dessa representanter bör vara invalda i respektive kommuns kommunstyrelse.

I det fall att stiftelsen Bergagården blir ägare till bolaget förutsätter vi att dess stadgar omformuleras till att det är kommunstyrelsens ordförande samt oppositionsråd i respektive kommun som sitter i styrelsen för stiftelsen Bergagården.

3. Utredningsdirektivet slog fast att kommunerna finansiellt går in i en ny organisation med samma årliga medel och samma proportioner som idag läggs in från de olika kommunerna i Stiftelsen Bergagården. Det innebär för Grästorp 340 tkr, Trollhättan 595 tkr och Vänersborg 765 tkr, vilket ska motsvara utrymme i budget för att bli underhållna investeringar från gemensamma avslutade projekt såsom leder, skyltning mm. Därtill läggs driftsekonomin i Kungajaktmuseet om 3 300 tkr. För att skapa utvecklingskraft och budgetutrymme för arbete mot kommunernas Avsiktsförklaring föreslås att Kungajaktmuseet avvecklas och att verksamheten naturskolan som idag inte är intäktfinansierad läggs ned.

Då associationsformen aktiebolag nu föreslås kan inriktningen förvisso anpassas. Om kommunerna önskar att naturskoleverksamhet även fortsatt ska erbjudas av det nya aktiebolaget får detta i så fall finansieras genom att tillkommande tjänsteköpsavtal tecknas med respektive kommun. Finns det intresse från kommunerna att finansiera en sådan lösning?

Svar: Grästorps kommun ställer sig bakom utredningsdirektivets förslag om finansiering.

Grästorp kommun har i nuläget inget behov av tjänsteköpsavtal för naturskoleverksamhet då den typen av undervisning sker inom ordinarie undervisning. Dock ser vi positivt på att möjligheten att köpa till tjänsten finns för de andra samverkanskommunerna.

Med vänlig hälsning

Kent Larsson
Kommunstyrelsens ordförande
Grästorps kommun

kommun@grastorp.se

Telefon 0514-580 00

www.grastorp.se

Svar på Remissiv KS 2021/388

Inledning:

Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum AB har haft en tid med hög omsättning på styrelseledamöter från samtliga partier men har nu landat och fått en mer stabil styrelse som jobbar bra tillsammans både ordinarie och ersättare och har ett nära samarbete med de anställda övriga verksamma på berget i tex stiftelsen Bergagården.

Bolagets primära uppgift består i att driva verksamheten på Älgens Berg Hunneberg samt öka turism- och besöksnäring på Halle- och Hunneberg.

Bolaget driver musei-, friluft- och turistverksamhet. Museiverksamheten är väldigt likt ett naturrum och kunskapscentrum och visar på bakgrunden till Unesco utnämning av Platåbergens Geopark, Sveaskogs viktiga arbete på bergen och vår fantastiska flora och fauna, alltså mer än ett museum men utan forskning. Verksamheten syftar i första hand till att höja den turistiska attraktionskraften i regionen samt öka omsättningen i besöksnäringen, men även att erbjuda de viktiga närboende ett bra och hållbart natur- och rekreationsområde vilket ger ringar i vattnet och lockar många turister. Förutom bolagets primära uppgift – att driva verksamheten kring Kungajaktmuseet Älgens Berg – så erbjuds aktiviteter utomhus, skollovsverksamhet, uthyrning, arrangemang, samt guide naturupplevelser flera i nära samarbete med stiftelsen och övriga organisationer på bergen. Vi är redan i mångt och mycket en reseanledning av internationella mått.

Museet utgör idag en viktig knutpunkt för de verksamheter som bedrivs på och kring bergen och verkar som ett informationscenter för destination Ekopark Halle- Hunneberg och Platåbergens Geopark.

Svar på frågor;

- I. **Hur ställer ni er till att en gemensam organisation bildas av Stiftelsen Bergagården och Kungajaktmuseet?**

Svar 1:

Bra förslag under förutsättning att det blir i bolagsform som ska hantera den sammanslagna verksamheten. Vi har tryckt på och önskat en gemensam organisation men ser inte någon anledning till att byta det existerande bolagets org nr.

- II. **I stället för kommunförvaltning kommer det att föreslås att ett nytt aktiebolag bildas, helägt av Vänersborgs kommun med den inriktning som rapporten beskriver. Hur ställer ni er till valet av associationsform?**

Svar 2:

Mycket bra att fråga förslaget i utredningen, det tror inte vi heller skulle fungera i praktiken på ett tillfredsställande sätt.

Bra med ett bolag, men varför avveckla ett idag helägt bolag som finns och bedriver snarlik verksamhet på bergen för att därefter starta ett helt nytt? Enklare att istället utveckla nuvarande bolag med nya direktiv, mål och ekonomiska ramar. Förenklar och snabbar upp processen mot en samverkande organisation på bergen.

Namnet är ju endast ett namn och används inte idag i marknadsföring heller. Idag marknadsförs vi endast som Älgens Berg då vi tagit ett steg från ordet "kungajakt" som bara är en väldigt liten del av verksamheten på berget. Kungajakt har en del i utställningen och infon och det räcker tillfredsställande för både allmänhet och turister som vill veta mer.

Fördelar med detta förslaget är många särskilt ekonomiska. Vi är redan medlemmar i hållbarhetslivet med detta organisationsnumret som utredningen nämner, vi har avtalen med allt som rör butiken och alla underleverantörer, huset, larm och uthyrning mot Svea Skog och deras

utställningar mm kopplade till detta organisationsnumret. Ska alla avtal avslutas och sedan upphandlas igen kommer det ej bli billigare tror vi och tar tid.

- III. **Utredningsdirektivet slog fast att kommunerna finansiellt går in i en ny organisation med samma årliga medel och samma proportioner som idag läggs in från de olika kommunerna i Stiftelsen Bergagår den. Det innebär för Grästorp 340 tkr, Trollhättan 595 tkr och Vänersborg 765 tkr, vilket ska motsvara utrymme i budget för att bli underhålla investeringar från gemensamma avslutade projekt såsom leder, skyltning mm. Därtill läggs driftsekonomin i Kungajaktsmuseet om 3 300 tkr. För att skapa utvecklingskraft och budgetutrymme för arbete mot kommunernas Avsiktsförklaring föreslås att Kungajaktsmuseet avvecklas och att verksamheten naturskolan som idag inte är intäcksfinansierad läggs ned. Då associationsformen aktiebolag nu föreslås kan inriktningen förvisso anpassas. Om kommunerna önskar att naturskoleverksamhet även fortsatt ska erbjudas av det nya aktiebolaget får detta i så fall finansieras genom att tillkommande tjänsteköpsavtal tecknas med respektive kommun. Finns det intresse från kommunerna att finansiera en sådan lösning?**

Svar 3:

Summorna som anges har inte justerats på länge. Med tanke på omvärlden, kostnadsläget och höjda löner borde åtminstone detta indexregleras vid en omstart.

Att föreslå att Kungajaktsmuseet avvecklas är en väldigt olycklig formulering och inte det som vi tror vi vill eller menar. Vi är helt med på att man inte kallar utställningarna, butiken och infopunkten för ett museum, döp om och gör det till ett naturrum, eller infocenter med aktuella utställningar och en turistbutik samt info, men inte avveckla! Naturskolan ser vi som en stor tillgång för ett hållbart resealternativ och vår framtid. Om vi inte bjuder in våra barn och unga till vårt världsarv hur ska vi då kunna bevara detta i framtiden? Jag tror det hänger mycket på hur vi presenterar kostnader för att ta sig dit om skolor är intresserade eller ej. Alla barn som är där blir automatiska turistambassadörer för sina föräldrar och mor och farföräldrar som sedan tar med sig sina gäster och internationella besökare dit. Syns vi så finns vi. Det borde gå att fortsätta finansiera en sådan lösning i bolagets form likt den som stiftelsen drivit och dra nytta av personalens kompetens på flera sätt.

Mvh

Annalena Levin

Ordförande Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum AB

Efter analys gjort tillsammans med hela styrelsen (Helge Kneese, Benny Jonasson, James Bucci) och anställd personal genom Ola Selin.

Eva Johansson

Från: Charlotta Bang <charlotta.bang@stiftelsenbergagarden.se>
Skickat: den 9 oktober 2022 23:48
Till: Kommunstyrelseförvaltningen, Vänersborgs kommun
Ämne: [2021/388] Inriktningsbeslut om organisationsutredning för samverkansområde Halle- och Hunneberg
Bifogade filer: Yttrande från Stiftelsen Bergagården.pdf; Bilaga 1 Kompletteringar till utredning Bergens framtid.pdf; Bilaga 2 Verksamhetsbeskrivning Naturskolan.pdf; Bilaga 3 Verksamhetsbeskrivning Hallsjön.pdf; Bilaga 4 Nuvarande organisation ppt.pdf

Du får inte e-post ofta från charlotta.bang@stiftelsenbergagarden.se. [Se varför det här är viktigt.](#)

Hej
Här kommer på uppdrag av styrelsen för Stiftelsen Bergagården att lämna remissvar och yttrande kring inriktningsförslaget kring Bergens framtid.

Vi tar tillfället i akt och skickar med bilagor att titta på för den det berör. Vi anser att det fattas information och utredningen behöver kompletteras i det material som fanns.

Det är **ett yttrande och fyra bilagor** där bilagorna ger ett underlag för verksamheter som inte nämns eller bedöms avvecklas utan närmare undersökning vad de innebär eller betyder för bergen och dess besökare.

Charlotta Bang

Verksamhetschef Stiftelsen Bergagården

0768 811864

www.stiftelsenbergagarden.se

Yttrande i ärendet om Bergen i framtiden

I. Hur ställer ni er till att en gemensam organisation bildas av Stiftelsen Bergagården och Kungajaktmuseet?

Svar: Vi ställer oss positiva till förslaget med en sammanslagning eftersom det ger förutsättningar för en effektivisering av verksamheten som helhet.

II. I stället för kommunförvaltning kommer det att föreslås att ett nytt aktiebolag bildas, helägt av Vänersborgs kommun med den inriktning som rapporten beskriver. Hur ställer ni er till valet av associationsform?

Svar: Vi ställer oss positiva att driva verksamheten i bolagsform. Stiftelsen anser att det är bättre att ge nuvarande bolag justerade direktiv och budget istället för att avveckla ett idag helägt bolag som finns och bedriver snarlik verksamhet på bergen.

III. Utredningsdirektivet slog fast att kommunerna finansiellt går in i en ny organisation med samma årliga medel och samma proportioner som idag läggs in från de olika kommunerna i Stiftelsen Bergagården. (...) Om kommunerna önskar att naturskoleverksamhet även fortsatt ska erbjudas av det nya aktiebolaget får detta i så fall finansieras genom att tillkommande tjänsteköpsavtal tecknas med respektive kommun. Finns det intresse från kommunerna att finansiera en sådan lösning?

Svar: Stiftelsen vill justera förslaget i utredningen om att avveckla och lägga ner delar av verksamheterna genom att i stället utveckla och behålla det som är bra. Den nya organisationen får ta det till nästa nivå utifrån nya direktiv från ägaren.

Mycket av det utredningen pekar på som framtid finns redan till stora delar på plats i nuvarande organisationer.

Den nya organisationen ska ta till vara den erfarenhet, de kontaktnät och ideella krafter som idag finns på plats.

Stiftelsen tror också på att ha parallella satsningar på flera målgrupper över året. Utnyttja de personella resurserna även under turismens lågsäsong parallellt med utvecklingsarbete för kommande turistsäsong. Detta till gagn för internationell turism men även för det lokala natur- och friluftslivet, för ungdomsverksamhet, integration samt speciella

vildmarksanpassade marknader och arrangemang.

Bemötandepersonal i "infocenter" har utbildning/erfarenhet så att de under hela året kan användas för att erbjuda arrangemang och satsningar inom turism och friluftsvksamhet. Det skapar värde och kvalité samt låter personalen utvecklas inför kommande säsonger.

Naturskolans verksamhet och dess personal kan bli en tillgång som kan kombineras i erbjudanden som riktas gentemot internationell turism och andra arrangemang. De kan även delta/ansvara för bokningar och uthyrningsverksamhet etc.

Naturskolans verksamhet har sin högsäsong på annan säsong än turismen d.v.s ett säsongs- och marknadsanpassat utbud.

Hallsjöns verksamhet kan plockas in i det "nya" utvecklade bolaget. Hallsjön och därtill kopplat fiske har inte nämnts i utredningen. Hallsjön redovisar idag plusresultat och skulle inte belasta det nya bolaget ekonomiskt men ger ökad omsättning och underlag för extra personal som kan användas även för annan verksamhet. Det ger bergens besökare ett mervärde och ökar den totala attraktionskraften för bergen.

Skötsel och underhåll av ledsystemet, inklusive skötsel av parkmiljöerna och trädgårdar, behöver kvalitetssäkras. Personal behöver avsättas för ändamålet.

Bolaget får en effektiv och tydlig organisation med en ledning som är på plats och har insyn och förståelse för verksamhetens alla delar.

Budgeten för det nya bolaget kan bli svår att hålla på nuvarande nivå, även om de organisatoriska vinsterna med att slå ihop två verksamheter ger ett positivt bidrag. De ekonomiska bidragen från ägare och intressenter har inte justerats på flera år, d.v.s inte ens indexreglerats.

Stiftelsens verksamhet idag stöttas dessutom upp av föreningar men även av personliga ideella krafter. Hur en organisationsförändring eventuellt påverkar detta vet vi inte idag.

//Styrelsen i Stiftelsen Bergagården

Verksamhetschef och personal

Bilaga 1

Komplettering till utredningen Bergens framtid.

1. **Bemanning**

Bemanningen tycks i första hand utgått utifrån bidragen från kommunerna och inte utifrån verksamhetens behov för att nå uppsatta mål.

2. **Processen**

Utredningen kunde ha fokuserat på processen på hur vi får en sammanhållen organisation samt en förtydligad målbild. Resan dit samt detaljer i organisationen får det ”nya bolaget” ta på sig. Förankring och samlad erfarenhetsbank har utelämnats samt presentation av flera alternativ att välja bland.

3. **Det nya verksamhetsförslaget**

En sammanslagen verksamhet får utreda/utveckla ett detaljerat verksamhetsförslag som bygger på direktiv från kommunledningen (-ar) med de ekonomiska ramar som är tillgängliga, samt utgå från den verksamhet som redan är på plats. Bättre utveckla än total omstart. Grunden finns där.

4. **Befintlig nuvarande verksamhet - Hallsjön**

Verksamheten vid Hallsjön är inte beaktad i utredningen vare sig ekonomiskt eller verksamhetsmässigt. Platsen fyller många värden och är en utvecklad verksamhet som ger intäkter och är ett populärt besöksmål.

5. **Andra parallella satsningar**

Utredningen utelämnar följande text i avsiktsförklaringen:

”Genom en generell kvalitetshöjning och att satsningar på exportmognad inte utesluter andra parallella satsningar på exempelvis utomhuspedagogisk verksamhet för barn/ungdom och integration”. I utredningen kan vi läsa att Naturskolan inte nämns i avsiktsförklaringen och därmed bör avvecklas. Avvecklingen uppfattas motsägelsefullt eftersom ovan nämnda skrift återfinns i Avsiktsförklaringen. Förslag: Istället för att fokusera på vilka delar som ska avvecklas och därmed spara pengar till den nya organisationen kan man titta på vilka bitar i de nuvarande verksamheterna som inryms i det nya bolaget med de ekonomiska ramar som finns.

6. **Verksamhetsbeskrivningar**

Eftersom verksamhetsbeskrivningar inte har efterfrågats i utredningen har man heller ingen kunskap om vad som redan idag uppfyller målen som är satta i avsiktsförklaringen. Endast en träff med personal i verksamheten har skett väldigt sent i processen och resultatet därifrån har tagits med i utredningen. Resultatet består av post-it lappar som har skrivits ner under kort tid och kan inte rimligtvis anses som underlag som ska ersätta verksamhetsbeskrivningar.

Följande saknas i utredningen:

- Verksamhetsbeskrivning Stiftelsen Bergagården
- Verksamhetsbeskrivning Kungajaktmuseet
- Verksamhetsbeskrivning av Naturskolan

-Verksamheten Fiske Hallsjön

7. **Samverkan**

Saknas i materialet:

- Samverkansbeskrivning med Länsstyrelsen
- Samverkan med Sveaskog
- Samverkan med Geoparken, lokala föreningslivet och lokala företag.
- Uthyrningsverksamheten
- Naturguidning
- Evenemang
- Catering

8. **Drift och underhåll av ledssystemet**

De ekonomiska förutsättningarna för att underhålla ledssystemet med alla dess delar är inte specificerade. Det enda som konstateras är: "Om den identifierade utvecklingspotentialen ska tas till vara fullt ut kommer det att krävas fler investeringar och mer resurser för driften."

Inget i utredningen berör den här frågan mer än detta allmänna konstaterande. Här väcks frågor till om man tittat på innehållet och vad som krävs. Några leder är anpassade för att man ska kunna ta sig fram med barnvagn eller rullstol och det finns en eldriven rullstol, zoom, att hyra. Detta faktum upptas inte i utredningen och detsamma med att det skrivs i utredningen att man ska utveckla leder med spångar och annat, vilket är ett arbete som pågått under de senaste åren.

9. **Skötsel och underhåll av bergens parkområden och fastigheter**

Grönytor, sophantering, grusgångar, naturstigar, lövhantering, handikapptillgänglighet, humleträdgård m.m. Det nämns inte vem som ska sköta detta eller hur driftsekonomi ska fördelas. Samverkansavtal tas upp vilket ger indikation på att man ska låta en förvaltning ta in driften. Här saknas förankring samt konsekvensanalys med tanke på destinationens förutsättningar, verksamhetens övriga delar som behöver stödjande resurser, behov samt redan inarbetat arbetssätt som ger värden.

10. **Inkomster och utgifter**

Har det undersökts vilka inkomster från verksamheterna som finns idag?

Det vill säga: biljettintäkter, uthyrningsverksamhet, gruppbokningar m.m.

Vilka är inkomsterna utifrån den gjorda utredningen för den nya organisationen som bidrar till att budgeten hålls. I utredningen föreslås en driftsbudget på 1 300 tkr. Vad är tänkt att inrymmas i den budgeten? För att möjliggöra intäkter via evenemang och aktivitetsutbud krävs personal och bilagan som finns att läsa i utredningen kring tänkt arbetsstyrka visar starkt på ett underskott av resurs.

// Styrelsen Stiftelsen Bergagården

Verksamhetschef med personal

Bilaga 2

Verksamhetsbeskrivning av Naturskolan

Naturskolan har haft verksamhet i 33 år och är nu den enda naturskolan i Västra Götalandsregionen med utomhuspedagogik i skog och mark.

- Skolbesök från förskola till gymnasium
 - fasta aktivitetsprogram
 - skräddarsydda program för klasser och hela program t.ex. gymnasiet Naturvetenskapliga programmet, Folkhögskolan i Trollhättan, Folkhögskolan i VaraDäri ingår bokning, planering, materialförberedelse och mottagning av klasserna.
- Besök ute på skolor i
 - Trollhättan, t.ex. Björndalsskolan, Hälltorpsskolan
 - Vänersborg, t.ex. Öxnered skola, Vänersnäs Montessoriskola, TärnanDäri ingår förutom ovan nämnda även rekognosering av skolans nära naturmiljö.
- Integration, årligt samarbete med Välkomsten Trollhättan, Tärnan Vänersborg
- Förnya naturskolans aktivitetsutbud, utveckla aktiviteter så att de är aktuella samt inläsning av aktuella kunskaper.
- Förbereda aktiviteter och förnya materialet till aktiviteterna
- Naturstigar som handikapptigen med årstidsaktuella se-höra-göra instruktioner
- Hemsida och sociala medier
- Marknadsföring, annonser och affischering
- Grillbokningar och lokalbokning Bergagården
- Samarbete med Realgymnasiet, Trollhättan
 - Friluftsliv för åk 7-9
 - Handledning för praktikanter
- Samarbete med Innovatum – Forskarfredag. Aktiviteter på både Innovatum och på Hunneberg med samma klasser.
- Lovverksamhet, sportlov, påsklov och höstlov
- Sommarkollo 2 veckor
- Samarbete med Platåbergens Geopark, t.ex. Geokids.
- Utformande och utveckling av erbjudanden till gruppbokningar
- Utformning av guidade vandringar
- Hålla i aktivitetspaket för personalgrupper: Mat & Uppdragsquiz, Femkamp, Guidning, Naturupplevelse med gruppstärkande övningar m.m.
- Paketlösningar tillsammans med Ronnums Herrgård: konferens och mat samt aktivitet/guidning.
- Hålla i aktiviteter och guidningar som ingår i paketlösningarna
- Uppförande av Pollineringssträdgård och samordning av ideella krafter
- Administrera LONA-bidrag
- Stötta upp driften i Stiftelsen Bergagården, t.ex. sophantering, skötsel av höns, park och grillplatser. Flytt av kontor och förråd.
- Städ av lokalytor.

- Övrig administration samt stötta upp administration av Hallsjön och Stiftelsen Bergagården.
- Planera och genomföra evenemang på och kring bergen.
- Inköp av mat och material till aktiviteter med skol- och gruppbokningar.

Förslag på nytt namn: Utecentrum/Utomhuspedagogiskt Centrum/Wild life centrum

//Styrelsen i Stiftelsen Bergagården
Verksamhetschef med personal

Bilaga 3

Verksamhetsbeskrivning Hallsjön 2022

Hallsjön är ett populärt besöksmål med ett högt besöksantal på drygt två hundra tusen per år enligt senaste uppskattning. Många är återkommande kunder som fiskar med fiskekort som för närvarande kostar 200 kronor. Därutöver är sjön populär för vandring, övernattnig, trail running runtom, familjeutflykter och kalas. Det är drygt 5 kilometer runt om med varierad terräng och det finns 13 anordnade grillplatser, flera vindskydd för olika ändamål samt en ekotoalett.

- All administration i form av tillstånd, fakturering, beställning av fisk, inköp av utrustning, budget, swishbetalningar, försäljning, redovisningar, gruppbokningar med tillhörande inköp och önskemål, kontaktyta för kunder/fiskare/besökare, sponsring och marknadsföring sköts av verksamhetschefen.
- Bevakning sker genom ideella personer som är utbildade enligt Länsstyrelsens utbildningsmaterial och godkända utbildare.

Bevakare gör sin tillsyn under oregelbundna tider och kontaktplattformen sker via Facebooks kanaler eller via telefon med verksamhetschefen.

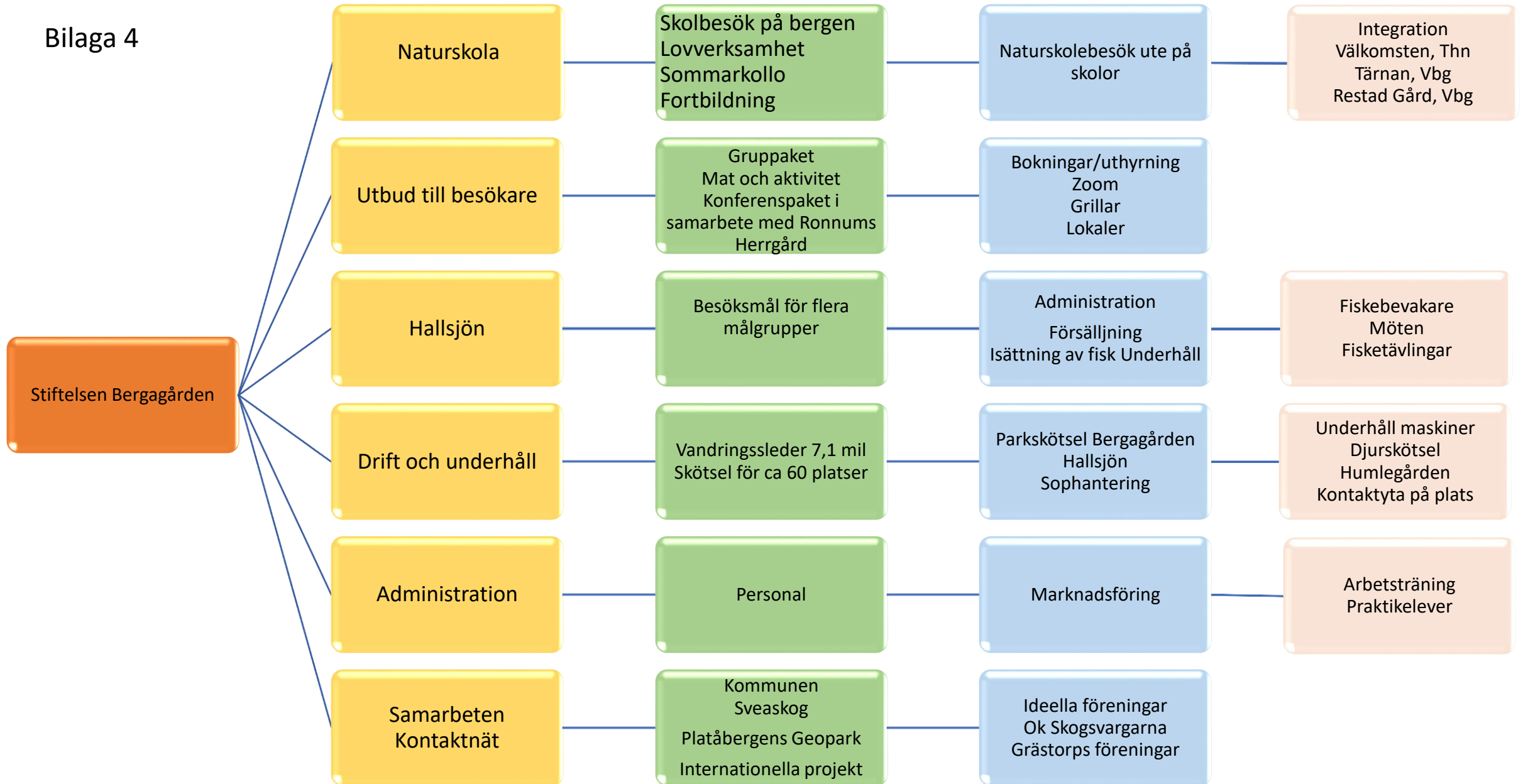
Bevakare ställer upp vid tävlingar eller andra evenemang. Dessa planeras av verksamhetschefen ihop med bevakare och två större sker minst 2 gånger per år.

- Några ideella plockar skräp som slängs i naturen.
- Soptunnor och större kärl töms av personal vid behov och allt sker utefter rapportsystem.
- Fiskeisättning sköts av verksamhetschef som tillkallar förstärkning vid behov.
- Planering av renovering och byggen sköts av verksamhetschefen som ordnar med stöttning av ideella krafter och i en del fall tillgänglig personal.
- Övriga områdesytor såsom gräs- och grusgångar med trimning och krattning sker med verksamhetschefen och ideella under valda tillfällen.

Verksamheten togs över av Stiftelsen Bergagården sedan beslut tagits i Vänersborgs kommun att den skulle läggas ned. Första helåret (2019-20) var tufft eftersom det hade legat nere ett tag. Nu har verksamheten en utarbetad struktur och drivs av minimala resurser eftersom ekonomi inte fanns för en anställd fiskeansvarig. Platsen är mycket omtyckt av de intilliggande kommunernas invånare och även av turister men i mindre skala. Här finns utvecklingspotential om resurser ökar.

// Styrelsen i Stiftelsen Bergagården
Verksamhetschef med personal

Bilaga 4

Vänersborgs kommun
Kommunstyrelsen

2022-09-15

Handläggare
Lena Tegenfeldt

KS 2021/388

Yttrande Remiss ” Utredningsrapport Bergen i Framtiden”

Visit Trollhättan Vänersborg ser en utveckling av Bergen som viktigt, då besöksmålet måste säkerställas och bli exportmoget. För att detta skall kunna genomföras behövs en ny verksamhetsinriktning där man kan kraftsamla och nyttja resurserna på bästa sätt.

På uppdrag av styrelsen,

Maria Engström Weber

Vd, Visit Trollhättan Vänersborg

Handläggning Katja Saari
Direkttelefon +46 733 488 089
Epost katja.saari@trollhattan.se
Datum 2022-09-27
Diariennr KS 2022/00587

Vänersborgs kommun

Yttrande Utredning Bergen i framtiden

Trollhättans Stad har getts möjlighet att yttra sig över utredningsrapporten Bergen i framtiden, som Margareta Hallin sammanställt och specifikt i frågeställningar nedan.

I. Hur ställer sig Trollhättans Stad till att en gemensam organisation bildas av Stiftelsen Bergagården och Kungajakts museet?

II. I stället för kommunförvaltning kommer det att föreslås att ett nytt aktiebolag bildas, helägt av Vänersborgs kommun med den inriktning som rapporten beskriver. Hur ställer sig Trollhättans Stad till valet av associationsform?

III. Utredningsdirektivet slog fast att kommunerna finansiellt går in i en ny organisation med samma årliga medel och samma proportioner som idag läggs in från de olika kommunerna i Stiftelsen Bergagården. Det innebär för Grästorp 340 tkr, Trollhättan 595 tkr och Vänersborg 765 tkr, vilket ska motsvara utrymme i budget för att bl. a 2 underhålla investeringar från gemensamma avslutade projekt såsom leder, skyltning mm. Därtill läggs driftsekonomi i Kungajakts museet om 3 300 tkr. För att skapa utvecklingskraft och budgetutrymme för arbete mot kommunernas Avsiktsförklaring föreslås att Kungajakts museet avvecklas och att verksamheten naturskolan som idag inte är intäktsfinansierad läggs ned.

Då associationsformen aktiebolag nu föreslås kan inriktningen förvisso anpassas. Om kommunerna önskar att naturskoleverksamhet även fortsatt ska erbjudas av det nya aktiebolaget får detta i så fall finansieras genom att tillkommande tjänsteköpsavtal tecknas med respektive kommun. Finns det intresse från kommunerna att finansiera en sådan lösning?

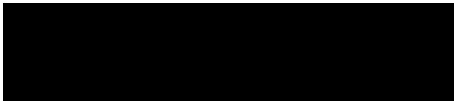
Trollhättans Stad har ingenting att erinra kring ombildandet till en gemensam organisation utan ställer sig positivt till att en gemensam organisation bildas av Stiftelsen Bergagården och Kungajakts museet.

Trollhättans Stad ställer sig också positivt till bildandet av nytt aktiebolag, helägt av Vänersborgs kommun, där samverkan mellan kommunerna regleras genom ett samverkansavtal.

Vidare ställer sig Trollhättans Stad positivt till att finansiellt gå in i ny organisation med samma årliga medel och samma proportioner som idag läggs in i Stiftelsen Bergagården, Trollhättan 595 tkr, där innehållet i det gemensamma samverkansavtalet tar utgångspunkt från Trollhättans Stads besöksnäringstrategi. Trollhättans Stad har dock förbehåll om att verksamheten Naturskolan inte läggs ned utan också i fortsättningen inryms i de 595 tkr som Trollhättan årligen finansierar. Trollhättans Stad ställer sig därmed inte bakom förslaget om att finansiera Naturskolan genom att separata tjänsteköpsavtal tecknas.

För kommunstyrelsen

Paul Åkerlund
Kommunstyrelsens ordförande

Delegeringshänvisning

Beslutet har fattats med stöd av delegeringsbestämmelsen enligt punkten A:14, Allmänna ärenden, i reglemente för delegering av kommunstyrelsens beslutanderätt.

Delges

Näringslivsenheten

Vänersborgs kommun